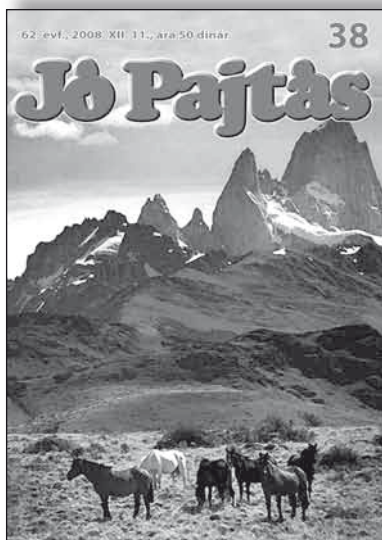

62. évf., 2008. XII. 4., ára 50 dinár

37

Jó Pajtás

**A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere**

A hét fotója

Uzsonnaszünet – Charles G. Ebbets amerikai fotográfus nagyszerű képsorozatban mutatta be a felhőkarcolókat építő munkások hétköznapiit. Sorozatának ez a képe 1932 szeptember 29-én készült a General Electric épülő felhőkarcolójának 69. emeletén, uzsonnaszünetben...

A Drávaszögi keresztek Kúpuszínán

Telt ház volt múlt szerdán a kupuszinai (báckertesi) József Attila Általános Iskola nagycarnokában. Kontra Ferenc író látta vendégül, aki legújabb könyvét, a Drávaszögi keresztek új kiadását hozta el. A könyv kapcsán a mese mint műfaj és a mese mint élmény köré fonódott a legtöbb kérdés. A rendhagyó irodalomórán a témához kapcsolódva közreműködött dr. Silling István néprajzkutató, egyetemi tanár, Samu János Vilmos, a DNS főszerkesztője, valamint Toldi István mesemondó, előadóművész.

A horvátországi Drávaszög és Kúpuszina népművészete, hagyományvilága sok szállal kötődnek egymáshoz. A rokoni szálak is szorosabbak voltak egészen addig, amíg egy újabb határ nem szabta át térségünket. A közvetlen légkörű irodalomóra második részében záporoztak a kérdések az íróvendég eddigi munkássá-

gával kapcsolatban. Mint kiderült, a tanulók tájékozódtak, előkerültek Kontra Ferenc korábbi könyvei is, melyeket a legújabbal együtt dedikált.

Fotó: Tóth Roland

Várunk már, Mikulás!

Mint, ahogyan a népköltésben, ti is bizonyára már nagyon várjátok a Mikulást, levelet írtok neki. Hogy a **pé-
terrevei ötödikesek** miként várják, elmeséli: **Juhász Annabella, Fábián Diana, Deák Dorottya, Kovács Lotti, Hegedűs Csongor, Radóc Dávid, Vermes Valentina** és **Mucsi Valentina**.

Annabella már nagyon régen nem hisz a Mikulás-mesében, de azért még mindig várja az ajándékot.

– Valamikor nagyon vártam a Mikulást, s mindig hozott csokit, kifestőkönyvet, játékot. Elsős koromban tudtam meg, hogy nincs is Mikulás – jelenti ki Annabella –, de azért most is várom, mert nagyon szeretem a csokit. Kitisztítom a cipőmet, az előszobába teszem, s a szüleim mindig meglepnek a csokin kívül még valamivel.

– Én meg megláttam, mikor anyu rakta a cipőkbe a csokit, édességeket – dicsekszik Diana –, s megkérdeztem, mit csinál. Akkor mondta meg az igazat. Most már nincs az a lázás készülődés, mint mikor azt hittem, hogy a Mikulás hozza az ajándékot. De azért jólesik, ha tele van a cipőm csokival, édességgel.

– Én is elsős lehettem, mikor anyu megmondta, hogy ő a Mikulás – magyarázza Dorottya –, s nekem nemigen hozott édességet, mint Annabellának, Dianának, hanem szép nadrágot, blúzt, amire éppen szükségem volt. Most is szeretném, ha valamilyen divatos blúzzal lepne meg. Hát, ezért várom a „Mikulást”.

– Egyszer a tanító néni elküldött a könyvtárba – meséli Lotti –, s mivel aznap éppen piac volt, sokan vitték a fenyőfát, díszeket, csokimikulásokat. Otthon elmondtam anyunak, hogy mit láttam, s ekkor megmondta az igazat. A tesóm most másodikos, de nem mondtam meg neki, ki hozza az ajándékot, mert nekem is valamikor nagy öröm volt várni a Mikulást. Nagyon várom, hogy megörvendeztessük.

Hiszem, hogy nemcsak Csongorék kaptak virgácsot, de csak ő volt bátor bevallani.

– Az én testvérem sem tudja még az igazat – kapcsolódik a beszélgetésbe Csongor –, én írom meg helyette, mit szeretne kapni. Általában játékokat szokott kérni. Egyszer mindketten kaptunk vir-

*Mikulás, Mikulás, öreg Mikulás!
Mikor jössz, mikor jössz, minden gyerek vár!
Répa, cukor, csokoládé, jaj, de jó!
De a virgács jó gyerekeknek nem való!
Mikulás, Mikulás, öreg Mikulás!
Mikor jössz, mikor jössz, minden gyerek vár!*

gácsot is. Anyu eltette, azt mondta, ha rosszak leszünk, előveszi. Ez nagyon régen történt, mert már másodikos korom óta tudom, hogy a szüleim veszik az ajándékot. Azért most is kitisztítjuk a cipőket, kiteszük a teraszra, s várjuk az ajándékot. Én már könyvet szeretnék kapni, mert szeretem a kalandos regényeket.

Dávidnak is a szülei mondták meg, hogy mi az igazság. Ő se kér már játékot, édességet, hanem ő is könyvet vár.

– Nekem is jobb volt, mikor még hittem a Mikulás-mesében – vallja be Dávid –, jó volt kapni ajándékokat: játékokat, kis állatfigurákat. Nekem a suliban mondták meg, hogy anyu teszi a cipőbe a meglepetéseket. Nagyon kedvelem a humoros regényeket, biztos, azt fogok kapni.

– Az én tesóm is hisz még a Mikulás-mesében, s majd segíték anyukam megvásárolni, belerakni a cipőkbe az ajándékot – mondja V. Valentina. Mivel szeretek fényképezni, nincs nyomtatóm, hogy képeket is készíthetnék, s most egy nyomtatót kérek a „Mikulástól”.

– Nekem idősebb testvérem van – mondja M. Valentina –, de nem árulta el, hogy anyu teszi az ajándékokat a cipőkbe. Mivel ő már középiskolás, nemigen enged a számítógéphez. Én is szeretnék is egyet. Remélem, jó lesz hozzám a „Mikulás”, s meglep egy kompival.

Igy legyen! Kívánjuk, hogy minden szép és jó kerüljön a kikészített cipőkbe!

Az ünnepek havában

Noémi, Henriett, Lilla, Melissa, Dávid és Dániel

Katalin, Eleonóra, Anikó, Miksa, Leon és Áron

December 6-án, szombaton Miklós napja lesz, és természetesen a Mikulás is ekkor érkezik, hogy telerakja minden jóval fényesre pucolt csizmánkat, cipőnket. Persze történt már olyan, hogy valaki virgácsot, krumplit, hagymát kapott a Mikulástól, de biztosan annak is megvolt az oka, mert a jó gyerekeknek ajándékot szokott hozni. A decemberrel sok ünnep érkezik. Itt van az advent, melynek első vasárnapjára elkészült a koszorú, rajta a négy gyertyával, s az ötödik héten már itt is a karácsony, amit igen gyorsan követ az új év. Egész hónapban lázasan készülődünk ezekre az ünnepekre, tele vagyunk várakozással, végre kitör a téli szünidő is, s ha még a hó is leesik, igazán nem lehet ok a panaszra. A **szabadkai Kizúr István iskola** negyedik és ötödikes tanulóival a decemberi eseményekről, ünnepekről és előkészületekről beszélgettünk.

A negyedikesek az iskolában is készülnek a karácsonyra, kidíszítik a termet és a folyosón felállított fenyőfát is, de otthonra is marad elég ünnepi izgalom.

– Mindig kipucolom a csizmámat Mikulásra. Legtöbbször édességet szoktam kapni, de volt már nagyobb ajándék is, virgácsot viszont még nem kaptam. Szeretem a decembert, feldíszítjük a lakást, készülünk a karácsonyra. Egészen másként érzem magam ilyenkor – közli velünk **Ábrahám Dávid**.

Péter Dániel ezt a hónapot a sok ajándék miatt szereti. Mint mondja, ilyenkor minden szebb, még a város is szépen ki van világítva. Szép díszeket szokott a teraszra kiakasztani, hogy a Mikulásnak jobban tetszen, sőt tejet és kekszet is kikészít neki. A Mikulással még nem találkozott, de a tévében már látta őt.

– Ha nem tisztánánk ki a csizmát, nem biztos, hogy kapnánk ajándékot – vélekedik **Papp Noémi**. – Ha írok a Mikulásnak, azt is a csizmámba teszem, és másnapra mindig eltűnik a levelem. Nagyon várom már a havat, meg hogy kidíszítsük a lakást. Anyukám

az adventi koszorún is mindig meggyújtja a gyertyákat. Nagyon szép ilyenkor minden.

Krakovszki Henriett főleg a karácsonyt várja, a Mikulás neki kevésbé érdekes ünnep, ennek ellenére kirakja a csizmáját, hogy megpakolják finomságokkal. Még nem kapott virgácsot, de nem is szeretne.

– Szép ez a készülődés, ha nem lennének ezek a dolgok, már nem is lenne igazi az ünnep – szólal meg Henriett.

– Szerintem a Mikulás olyan, mint a tévében. Nagy fehér szakála van, és piros ruhában jár. Ha más színű lenne a ruhája, már nem is lenne Mikulás, mint ahogy a karácsony sem lenne igazi fenyőfa nélkül – halljuk **Báló Lillától**. – Szeretem a decembert, és nagyon várom már a havat is.

Bojčić Melissa szerint a suliban is másként telik ez a hónap, nemcsak otthon, de hogy mitől különleges, azt nem tudná megmondani.

– Anyu szokta meggyújtani az adventi koszorún a gyertyákat. Szerintem fontos megtartani ezeket a szokásokat, feldíszíteni a fát, kiakasztani az ajtóra a koszorút, megsütni, főzni. Ettől lesz igazi az ünnep. Én már a Mikulással is beszélgettem, meg énekeltem neki, de már nem emlékszem mit, mert kicsi voltam – meséli Melissa.

Az ötödikesek közül **Papp Katalin, Fir Eleonóra, Beszédes Anikó, Kasza Árpási Miksa, Bali Leon és Kovács Áron** csatlakozik a beszélgetéshez.

– Hiszek a Mikulás létezésében, de a krampuszokban már nem nagyon. De ha már a Mikulás be tud menni a kéményen, akkor már repülő szánja is lehet. Egyszer már kaptam tőle virgácsot, de nem igazán tudom miért. A Mikulás biztosan tudta az okát. Szeretem a decembert, főleg ha van hó. Ilyenkor mindenki jól érzi magát, a koszorú az ajtón, a díszek a lakásban vidámmá teszik a napokat – mondja Miksa.

– A kis tesóim hisznek a Mikulásban, nekem csak sokat jelentenek az ünnepek.

Egy ideje már nem írok neki levelet, de a csizmámat azért kiteszem. Virgácsot még nem kaptam, bár lehet, hogy néha megérdemelném. Ilyenkor teljesen más a hangulat, a rajzórán is ilyen témában készülnek munkák, és persze otthon is megváltozik a környezet – mondja Kati.

Anikó szerint is létezik a Mikulás, de a krampuszokban nem hisz. Virgácsot még ő sem kapott, de mint mondja, nagyon rosszul érezné magát, ha azt kapna.

– Legtöbbször édességet és gyümölcsöt találok a csizmámban. A készülődésből kiveszem a részem, például anyuval bevásárolunk, és én díszítem a karácsonyfát. És persze a szilveszter este is egészen más hangulatú, mint más esték.

Eleonóra a decemberből a téli szünetet emeli ki elsőként, mert ilyenkor alkalma van kipihenni magát. Az ünnepeket is nagyon szereti, mert együtt van az egész család.

– Nem szoktam írni a Mikulásnak, bármit is kapok, annak megörülök. Nem igazán hiszek a létezésében, és ha van is, nem tudom, vajon tényleg úgy néz, ahogy a tévében bemutatják – osztja meg velünk kétségeit Nóri.

– A decemberben az egyik legjobb dolog a téli szünet meg a sok ajándék. Szerintem létezik a Mikulás, de nem hiszem, hogy Finnországban él. Jobban el tudom képzelni, hogy fent lakik az egekben, és még az is meglehet, hogy a kéményen át közlekedik. Hozzánk mindig reggel jön, de csak az előszobába, ahol a csizmák vannak – meséli Áron.

Leon is hisz a Mikulásban, évekig levelet is hagyott neki.

– Nincs ötletem, mit kérhetnék tőle az idén, kapok, amit kapok. A karácsonyra jobban készülődök, feldíszítjük a fát, a lakást, finomakat eszünk. Látszik az embereken is, hogy jobban érzik magukat, és az ünnepek miatt nekem is jobb a kedvem. December a kedvenc hónapom.

Kép és szöveg: Sztojánovity Livia

LEXIKON

NEVEM, BECENEVEM: **Csukik Viktor**, Csucsu.
 CÍMEM, TELEFONSZÁMOM: 24430 Ada, Ady Endre 79., 062/8-488-304.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 6. b.
 KEDVENC ÓRÁM: Osztályfőnöki.
 AMI NEHEZEN MEGY: Német.
 KEDVENC TANÁROM: Máriás Valéria.
 KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC FILMEM: A Gyűrűk Ura trológia.
 MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM A FŐSZEREPET, ÉS MIÉRT: A Gyűrűk Urában, mert az egy nagyon jó film.
 KEDVENC TÉVÉMŰSOROM: Jóbarátok.
 KEDVENC KÖNYVEM: J. R. R. Tolkien: A Gyűrűk Ura.
 KEDVENC ÉNEKESEM: Billie Joe.
 KEDVENC EGYÜTTESEM: Green Day.
 KEDVENC DALOM: American idiot.
 KEDVENC SZÍNEM: Zöld.
 KEDVENC ÉTELEM ÉS ITALOM: Pizza, kóla.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Hörcsög, kutya.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Tavasz.
 NO ÉS A SZERELEM: Magánügy.
 KIBE ESTEM BELE: Ez is magánügy.

NEVEM: **Bács Bernadett.**
 BECENEVEM: Betti.
 CÍMEM: 24430 Ada, Dimitrije Tucovića 36.
 SULIM NEVE, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. b.
 KEDVENC TANTÁRGYAIM: Mindegyik.
 AMI NEHEZEN MEGY: Nincsen.
 KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC FILMEM: Harry Potter.
 KEDVENC KÖNYVEM: Harry Potter.

KEDVENC ÉNEKESNŐM: Vanessa Hudgens.
 KEDVENC SPORTOM: Úszás.
 KEDVENC EGYÜTTESEM: Nincs.
 KEDVENC DALOM: Nincs kíválasztott kedvencem.
 KEDVENC SZÍNEM: Egyformán szeretek minden színt.
 KEDVENC ÉTELEM, ITALOM: Nem vagyok válogatós.
 KEDVENC ÁLLATOM: Cica.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Mindegyik.

NO ÉS A SZERELEM: Van, de nem árulom el!
 Ui.: Emberek, levelezőtársat kereselek!

Goldmark Péter Károly (1906. december 6., Budapest–1977. december 7., Port Chester) magyar származású amerikai mérnök, fizikus.

Dédapja Goldmark József volt, a zeneszerző Goldmark Károly testvére, jeles kémikus és lánglelkű forradalmár, aki nemcsak 1848 bécsi forradalmi mozgalmaiban vett részt, de – emigránsként – Amerikában is, az Észak-Dél háborúban, az északiak oldalán. Nemcsak szellemével, hanem újfajta puska-gyutacs-találmányával is segítette a hadsereget.

Goldmark Péter Károly büszkén vállalta őseit. (Nevében a Károly tudatos emlékezés a zeneszerző rokonra!) Maga is vonzódott a zenéhez, késő éveiben szívesen muzsikált a szomszédjában lakó Benny Goodmannel. Pesti középiskolás korában azonban fizikai ismereteivel és készségével leperte meg tanárát. Nem csoda hát, hogy amikor családjával 1920-ban Bécsbe emigrált, a bécsi műszaki egyetemre jelentkezett. Ezután Berlinben folytatta tanulmányait, a charlottenburgi műszaki főiskolán tanult, és

A „távolba látó”

dolgozott Gábor Dénes mellett, aki felismerte a fiatal kutató tehetségét, és további kutatásokra ösztönözte. Goldmark Péter Károly visszatért tehát Bécsbe, s itt Ernst Mach professzor irányításával megírta Egy új eljárás ionok sebességének meghatározására című értekezését, amelyet a bécsi tudományos akadémiának nyújtott be.

Már ekkor intenzíven érdeklődött a még gyermekipőben járó televíziózás iránt. A BBC-ben megindult kísérletek nyomán Goldmark Péter Károly egy olyan berendezést állított össze, amelynek 2,5×3,8 cm-es képernyőjén sikerült képet kapnia. Ez 1926-ban történt: Goldmark 20. születésnapján!

Sikerei nyomán az angol Pye társaság alkalmazta őt, majd újabb rövid bécsi tartózkodás után 1933-ban New Yorkba hajózott. Itt 1935-ben a CBS hírközlési társaság munkatársa – később kutatási laboratóriumának vezetője, majd a társaság igazgatója, utóbb alelnöke – lett. Csakhamar felhagyott a mechanikus televíziós berendezések kísérleteivel, és új útra tért: az elektronikus – képcsöves – televíziós készülékekkel kezdett foglalkozni. 1940. szeptember 4-én mutatta be találmányát: a gyakorlatban használható színes televíziót.

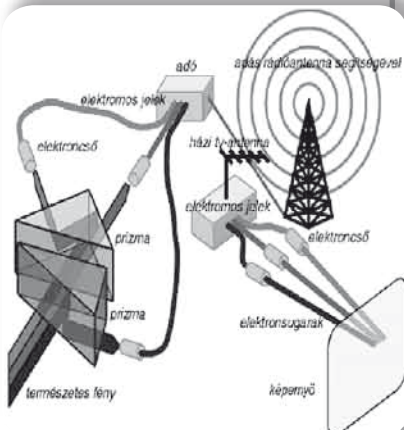
A 2. világháború alatt (1939–1945) haditechnikai kérdésekkel foglalkozva, megoldotta a német radarkészülékek zavarásának kérdését. A háború után

tökéletesítette színestévé-eljárását, amelyet már az úrkutatás során is alkalmaztak: ennek révén láthatták szerzte a világon a Holdon tett első emberi séta számos mozzanatát. Ő dolgozta ki a televízió orvosi alkalmazásának elméletét és gyakorlatát, és nevéhez fűződik a „hosszan játszó” (Long play), népszerű nevén: a mikrobarázdás hanglemez kifejlesztése.

Zseniális módon oldotta meg a televíziós kép konzerválását is: eljárása, az EVR (electro video recording) a képmagnetofon elterjedésig maradt elismert és közkedvelt módszer.

Már 71. évében járt, amikor az Egyesült Államok elnöke, Jimmy Carter – 14 tudóstársával együtt – neki is átnyújtotta a tudományos munka legmagasabb amerikai elismerését jelentő nemzeti tudományos érdemérmét, a National Medal of Science-t.

Szent Miklós napja

(Mikulás ünnepe)

és hogy egy másik férjhez tudjon menni. Egy marék aranyat keszkenőbe kötött és bedobta az ablakon. Azt hitték a lányok, hogy csoda történt. Ugyanebben az időben egy év múlva megint bedobott az ablakon egy keszkenő aranyat a második lánynak. Ekkor lépteket hallottak az ablak alól. Amikor kirohantak, egy piros ruhás öregembert láttak elszietni. A harmadik évben ezen a napon nagyon hideg volt, zárva volt az ablak. Miklós püspök felmászott a sziklafal mellé épült ház tetejére, és bedobta az aranyat a tűzhely kéményén. A legkisebb lány éppen a harisnyáját szárította a tűzhelynél, amelybe az arany pont beleesett. Mivel télen történtek a csodák, az ismeretlen jótévőt a Téalónak hitték, aki ilyenkor jön le ajándékaival a hóborította Taurus-hegyről. Végül a harmadik évben kitudódott a titok, mivel az aranyak között egy kereskedő felismerte azt a darabot, amelyet ő ajándékozott Miklós püspöknek, valamint az ajándékozások mindig december 5-én, a névnapját megelőző este történtek. Adakozásaiért a nép Noel Babának (Ajándékozó Apa) nevezte el, és imáiba foglalta. Békés, hosszú öregkor után 326-ban tért örök nyugalomra. A legenda szerint lelkét angyalok vigyázták 1087-ig, amikor sírját feltörték és kirabolták. Nyughelyénél egy tiszta forrás eredt, amelyből áradó szeretete küldi el ma is hozzánk utódát, a Mikulást, akinek eljöveteletét nagy izgalommal várja sok millió kisgyerek. 1927-ben derült fény a lakhelyére, amikor a finn rádió gyermekműsorának vezetője, Márkus bácsi (Markus Rautio) bejelentette, hogy a Mikulás Korvatunturin (Fül-hegyen) lakik, a Lappföldön. Egész éven át a nyuszifültre emlékeztető hegyen keresztül hallgatja, hogy jók voltak-e a gyerekek, vagy rosszak. A hegy gyomrában, ahol a játékok készülnek, feleségével és a szorgos manókkal éldegél már réges-rég óta. Az 1950-es évek óta a gyerekek a Lappföldön található Napapiiriben egyre többször találkozhattak a Mikulással. 1985-től látogatása rendszeressé vált, végül Napapiirit Mikulás faluvá nevezték ki, irodát és postahivatalt rendeztek be, ahová egész évben várják a gyerekek leveleit és a látogatókat.

Címe: Mikulásfalva Napapiiri FIN-96930,
Tel.: +358-16-362255
Fax: +358-16-362007,
e-mail: santa.claus@santaclausoffice.fi

Patarában született 245-ben egy gazdag család gyermekeként. A városban nagy járvány tört ki, így kisgyermekként árvaságra jutott. Szüleitől hatalmas vagyont örökölt, amellyel kolostorba vonult érsek nagybátyjához. Tanulmányai befejezése után a papi hivatást választotta, életét a tanításnak szentelte. Messze földön híres volt az emberek iránti szeretetéről és segítőkészségéről. 270-ben a Jeruzsálemben tartó zarándokútján vihar tört ki a tengeren, az egyik hajó majdnem elsüllyedt, és két tengerész a vízbe esett. Miklós pap mentette ki az embereket, és megjavította a hajót. Imádkozni kezdett, hogy megköszönje Istennek a segítséget, majd vízbe vetette magát és eltűnt a megremült emberek szeme elől, akik azt hitték, hogy egy égi Szent segített rajtuk. Hazafelé betért Myrába (Demre), Anatólia fővárosába, ahol az anyagiasság püspökök a tisztaságért való versengésben napok óta nem tudtak

megegyezni egymással, végül úgy határoztak: „az legyen Myra városának püspöke, aki felszentelt papként elsőnek jön be a városkapun”. Ekkor megérkezett Miklós pap, akit azonnal püspökké választottak, és 52 évig töltötte be ezt az egyházi tisztséget. Később a zarándokút tengerészei is betértek hálaadásra imádkozni Myrába, ahol a templomban felismerték a hajójukon imádkozó személyt Miklós püspökben. Ettől kezdve a tengerészek védőszentje lett, akik a bajban hozzá imádkoztak. Szent Miklós vagyona a nép megsegítésére fordította, a városka utcáin tett sétái közben beszélgetett az emberekkel, meghallgatta gondjaikat. A legandáját képező eset is ekkor történt. Élt egy teljesen elszegényedett ember a kolostor szomszédságában, akinek volt három férjhez menés előtt álló leánya. Miklós püspök éppen akkor ért a nyitott ablakhoz, amikor a lányok azon vitatkoztak, melyiküket adják el rabszolgának, hogy a családon segítsen,

A gyűlölet következménye

András hatalma rohamosan hanyatlott. Az ország pedig rohamosan züllött. Sokféle gyűlölet izzott fel hirtelen. Mindenekelőtt a királyné környezetében csapatosan nyüzsgő merániak és egyéb németek ellen. Aztán a pénzverők, pénzváltók, az adók és a vámok bérlői ellen. A királytól hiába reméltek segítséget, vártak igazságot. A király nem volt többé úr a saját országának előkelői felett. Szinte eszelősen harcolt hosszú éveken át egy idegen ország birtokáért, a halicsi „orosz” fejedelemségért, vagyis a későbbi Galíciaért. (A halicsiak igazából a mai ukránok egy részének ősei voltak.)

Ezt az Északkeleti-Kárpátokon túli szláv országot már III. Béla meghódította néhány esztendőre, s tizenkét éves korától tizenöt éves koráig épp András állt az élén mint halicsi herceg. Talán gyermekkori emlékei is vitték bele a megújuló makacs küzdelembe. Uralkodásának első tizenöt éve alatt tizennégyszer indított hadat, legtöbbször Halicsba.

Akkor is épp Halicsba indult – 1213 őszén –, amikor lovas küldönc vágatott utána, és érte utol a Kárpátoknál a hírel: feleségét, Gertrúdot megölték.

A magyar urak senkit sem gyűlöltek annyira, mint a királynét. Őt tartották András rossz szellemének, aki teleültette a királyi udvart a maga élósdijeivel. A saját öccse, Berchtold volt a legmohóbb: tudatlan ifjoncként kaparintotta meg a kalocsai érsekséget a vele járó minden jövedelemmel, de ez nem volt neki elég, még az esztergomi érsek javadalmain is osztozni akart. Aztán két megyében királyi ispán is lett, Horvátországban és Szlavóniában bán, Erdélyben vajda, semmi másért, csak a gazdag javadalmakért. Közben pedig ott lebzelt a királyi udvarban. Gertrúd másik két fiútestvére gyilkosság gyanúja miatt volt kénytelen elmenekülni Németországból. Egyikük megkapta az egész Szepességet, s a másiknak is bőven jutott a prédából, nem szólva Gertrúd sok egyéb pártfogoltjáról. Már az András mellett álló, királyi kegyekben bőven részesedő magyar főemberekben is felforrta a vér.

Bánkot, a nádort az is sértette, hogy a Halicsba készülő király nem őrá bízta távol-

létében az ország kormányzását, hanem Gertrúdra. Így történhetett, hogy a pilisi vadászat címén mulatozó német udvari társaságra épp Bánk hívei törtek rá fegyvereseikkel, köztük a saját veje. Úgy látszik, maga az esztergomi érsek is együtt érzett az összeesküvőkkel, de azért nagyon óvatos írásbeli üzenetet küldött nekik, közbülső vesszők nélkül, hogy ki-ki úgy érthesse, ahogy akarja. Vagy így: „A királynőt megölni nem kell félnetek, jó lesz, ha mindenki beleegyezik, én nem ellenzem.” Vagy pedig így: „A királynőt megölni nem kell, félnetek jó lesz; ha mindenki beleegyezik, én nem, ellenzem.” A lázongó urak mindenesetre az első változat szerint cselekedtek: kivont karddal estek a királynénak, s előbb lecsapták a könyörgésre kinyújtott két karját, aztán holtra kaszabolták.

A sietve visszatérő II. András karóba húzatta a főbűnösnek kikiáltott Pétert bánt – Katona József Bánk bán című tragédiájának Peturját –, másokat is kivégeztetett, de Bánkot csak a nádorságtól fosztotta meg. Az összeesküvés több más résztvevőjével is úgy bánt, mint aki tudja: nem ok nélkül tört ki belőlük a düh Gertrúd ellen.

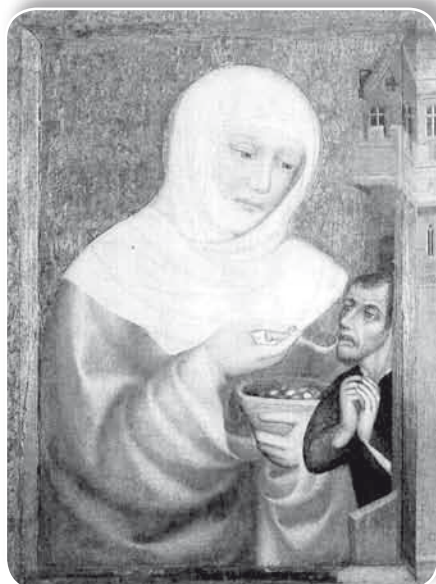
S ha Gertrúdnak mégis szüksége volt halálában bűnei bocsánatára, azt megszerzte neki a lánya, Erzsébet. Őt már négyéves korában elküldték Thuringiába, az ot-

Királyfej Gertrúd királyné síremlékéről, a pilisszentkereszti kolostorból

tani őrgróf kisfia, Lajos jegyesének. Küldtek vele rengeteg kincset is, aranyat, ezüstöt, selymet, bársonyt, sok olyan drágaságot, amelyet Thuringiában a krónikás szerint még sohasem láttak. Még a fürdőkádja is ezüstből volt az ifjú menyasszonynak. Ahogy felserdült és őrgrófné lett, mégis azzal botránkozta meg az udvari népet, hogy elvetett magától minden gazdagságot. Amije csak volt, a nyomorultaknak, betegeknek adta. Mikor a férje kereszties lovagként ottveszett a Szentföldön, az özvegy Erzsébetet – noha három gyermeke volt – ki is vetették az udvarból, s ő attól fogva teljesen Assisi Szent Ferenc szellemében élt: másokkal jót téve, magát meggyötörve. Gyakran voltak látomásai. Egy ilyen alkalommal anyja, Gertrúd is megjelent neki álmában, s térden állva könyörgött: segítse meg, mert kegyetlenül szenved bűneiért.

A boldogtalan Gertrúd királyné lányát az egyház még apja életében beiktatott szentjei sorába, családjából István, Imre és László után immár negyediknek. Az utókor így is emlegeti: Árpádházi Szent Erzsébet.

Árpádházi Szent Erzsébet

Varga Domokos: A magyariektól Mohácsig című könyve nyomán

December 4.

Ma Borbála, Barbara, Péter, Mór, Emerita, Ciklámén, Ada, Adelina, Adelinda, Alinda, Boriska, Boróka, Móric, Reginald, Anasztáz napja van.

Borbála

A Barbara magyaros módosulata.

Móric

Latin eredetű név, a Mauritius névből származik, ez pedig a Maurus továbbképzése. Jelentése: mór, szerencsén.

1642. december 4. (366 éve történt)

Párizsban 57 éves korában meghalt Armand-Jean du Plessis bíboros. XIII. Lajos francia király 1624-ben főminiszterének nevezte ki, 1631-től Richelieu hercege volt, aki teljhatalommal kormányozta Franciaországot. Szürke palástjára utalva terjedt el a „szürke eminenciás” kifejezés, melyet arra az emberre szoktak alkalmazni, aki a háttérből, szinte láthatatlanul, valaki más nevében irányítja a dolgokat. Richelieu bíboros sorra elfojtatta a francia főnemesség összeesküvéseit és felkeléseit, valamint központosította az államigazgatást. Kormányzása alatt virágzásnak indult a francia barokk művészete (a Louvre építkezésének folytatása, Poussin festészete), 1635-ben megalapította a Francia Akadémiát.

1952 (56 éve történt)

Először képződött Londonban gyilkos köd, ami a szmog nevet kapta, a füst (smoke) és a köd (fog) angol szavak összevonásaként.

December 5.

Ma Vilma, Ábel, Csanád, Csaba, Bács, Ciklámén, Csobád, Dalma, Krisztina, Mór, Péter, Reginald, Sebő napja van.

Ábel

Bibliai név. Ádám és Éva második fiának neve. Valószínűleg héber eredetű. Jelentése: mulandóság. Más feltevés szerint, asszír vagy sumer szóból származik, és a jelentése: fiú.

Dalma

Vörösmarty Mihály írói névalkotása, eredetileg férfinév (a Zalán futása című hőskölteményben). Forrása talán a nyelvjárási dalma szó, jelentése testes. Petőfi Sándor is használta saját álneveként. Női névként először Vajda Péter költő alkalmazta 1839-ben, majd később Jókai Mór.

270 (1738 éve történt)

A kis-ázsiai Szent Miklós püspök névnapja előestéjén édességgel ajándékozta meg a gyerekeket, amely szokás maig fennmaradt.

1901 (107 éve történt)

Chicagóban megszületett Walt Disney (eredeti nevén: Walter Elis Disney) amerikai trükkfilmrajzoló, producer és filmrendező, aki megalkotta Miki egér és Donald kacsa (Kacsa Pali) figuráját. 1922 óta kísérletezett rajztrükkfilmekkel. Miki egér már első filmjében, 1926-ban sztár lett. Az első egész estét betöltő rajzfilmje, a Hófehérke és a hét törpe 1937-ben óriási kasszasikert aratott. Kaliforniában 1955-ben nyílt meg az Egyesült Államok legnagyobb turisztaszencziója, a Disneyland.

1901 (107 éve történt)

Würzburgban megszületett Werner Karl Heisenberg német fizikus és filozófus, akit 1932-ben a mag- és atomfizika területén elért eredményeiért Nobel-díjjal tüntettek ki.

December 6.

Ma Miklós, Nikolett, Miksa, Mikolt, Gyopárka, Leontina napja van.

Miklós

Görög, szláv eredetű név, a görög Nikolaosz név szláv formájából származik. Jelentése: győzelem, nép.

Gyopárka

Magyar eredetű név, a hasonló növénynevből kicsinyítő képzővel alkotott női név.

270 (1738 éve történt)

Szent Miklós napja, Mikulás

1922 (86 éve történt)

Az ír szabadságküzdelem eredményeként – Ulster tartomány kivételével – az írek elnyerték függetlenségüket, létrejött az Ír Szabad Állam.

1926 (82 éve történt)

Givernyben 86 éves korában meghalt Claude Oscar Monet francia impresszionista festő, akinek Impression, soleil levant (A napkelte impressziója) című képe az 1874-ben vele együtt kiállító művészek egy csoportjának adott nevet.

December 7. Ma Ambrus, Ányos, Agaton, Amaranta, Ambrózia, Szabin napja van.

Ambrózia

Görög eredetű név, az Ambrus férfinév női párja. Jelentése: halhatatlan. A görög mitológiában az istenek örök ifjúságot biztosító ételle az ambrózia.

Szabin

Latin eredetű név, a Sabinus névből származik. Jelentése: a szabinok népéhez tartozó férfi.

1941 (67 éve történt)

A japánok megtámadták a Hawaii-szigeteken lévő amerikai támaszpontot, Pearl Harbort. A légitámadás következtében két és fél ezer ember halt meg, és sok hajó megsemmisült, valamint az Amerikai Egyesült Államok belépett a II. világháborúba.

1761 (247 éve történt)

Strasbourgban megszületett Marie Tussaud (szül. Grossholtz) feltehetően svájci származású francia viaszöntő, az 1832-ben Londonban megnyílt Madame Tussaud Panoptikum megalapítója.

December 8.

Ma Mária, Mátyás, Emőke, Immakulata napja van.

Emőke

Régi magyar név 19. századi felújítása a -ke kicsinyítő képzővel. A régi emő szó jelentése: szopó csecsemő, anyatejjel táplált újszülött.

Immakulata

Latin eredetű név. Jelentése: szeplőtelen. A Szűz Mária szeplőtelen fogantatására vonatkozó latin kifejezésből származik.

1980. december 8. (28 éve történt)

New Yorkban lelőtték John Lennont, a Beatles-együttes volt tagját, aki dalszerző, könyvíró, filmszínész és lemezproducer is volt. Az ötvenes évek végén állt össze a zenészcsoporthoz, amelynek tagjai voltak: John Lennon, Paul McCartney, George Harrison és Ringo Starr. A melódikus rockzene tipikus képviselői lettek. 1964-től külföldön is turnézta (Franciaországban és az Egyesült Államokban), és bemutatták A Hard Day's Night című filmjüket is.

1912 (96 éve történt)

Megszületett Karády (Kanczler) Katalin színésznő, akit mint filmszínésznőt Zilahy Lajos fedezett fel (Halálós tavasz).

December 9.

Ma Natália, Ábel, Leona, Georgina, György, Valéria, Péter, Györgyi, Filotea napja van.

Natália

Latin eredetű név. Jelentése: Jézus születésnapja. Régen ezt a nevet a karácsonykor született leánygyermekek kapták.

Filotea

Görög eredetű név. Jelentése: az Istent szerető nő.

1437 (571 éve történt)

A csehországi Znojmban 69 éves korában meghalt Zsigmond magyar király (egyidejűleg német és cseh király, német-római császár).

1907 (101 éve történt)

Az Amerikai Egyesült Államokban a Delaware állambeli Wilmington postahivatalában árusítottak először karácsonyi pecsétet, és a bevételből származó hasznat a tüdővész elleni harcra fordították.

December 10.

Ma Judit, Livia, Eulália, Miron, Loretta napja van.

Judit

Héber eredetű név. Jelentése: Judeából származó nő.

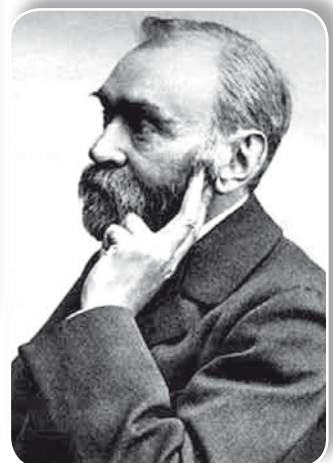
Miron

Görög eredetű név. Jelentése: síró, mások szerint: kenet, illatos olaj.

1948. december 10.

Ez emberi jogok napja. 1948-ban fogadta el az ENSZ közgyűlése az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozatot. Ennek emlékére az ENSZ 1950. december 4-i közgyűlése december 10-ét az emberi jogok napjává nyilvánította.

1896 (112 éve történt)

San Remóban 63 éves korában meghalt Alfred Nobel svéd kémikus és gyáros, aki feltalálta a dinamitot. A fizika, kémia, orvostudomány, irodalom és a béke területén elért kiemelkedő teljesítmények díjazására ő hozta létre a Nobel-alapítványt (Nobel-díjat).

A szavannák tűzoltólétrája

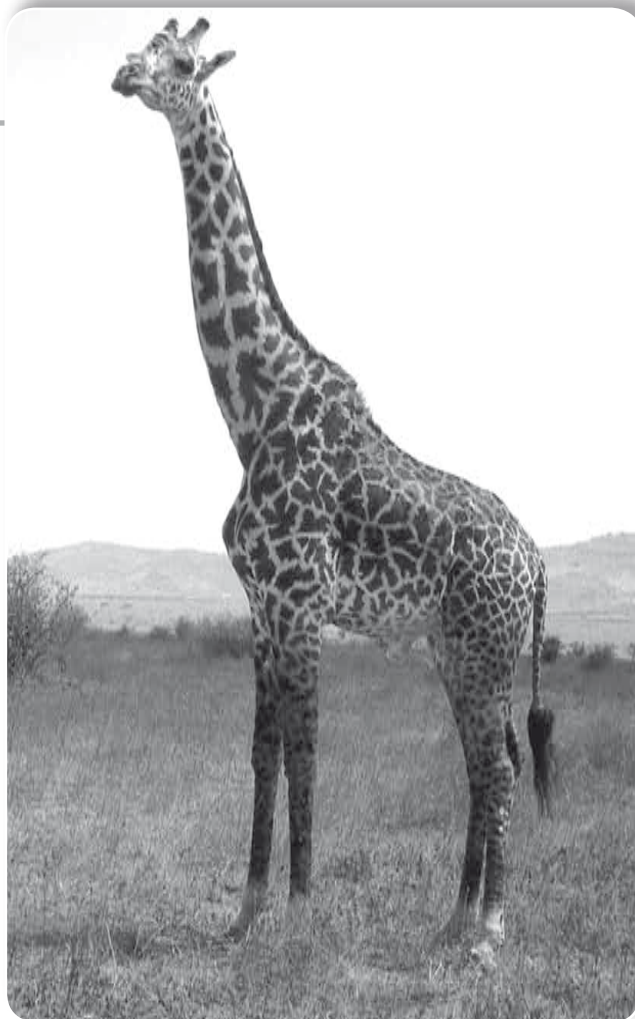
Allítólag, amikor egy egyszerű parasztember életében először látott zsiráfot, azt találta mondani: ilyen állat nincs is! Nos, mi biztosan állíthatjuk, hogy van, sőt ennek az állatfajnak tizenkét földrajzi alfaját különítik el. Van núbiai, angolai, ugandai, dél-ladoi, észak-transzváli, fokföldi, kongói, kordofán, nigériai, szomáliai, rodéziai, masszai zsiráf. Kizárólag afrikai állatok. A párosujjú patások rendjébe tartozó család. Hosszú lábúak, testük hátrafelé lejt, farkuk rövid végén szőrpamaccsal, nyakuk nagyon hosszú, alkalmazkodott az életmódjukhoz. A szavannákon ugyanis táplálékuk, a falevél magasan nő a fákon, élelmüket tehát csak úgy tudták biztosítani, hogy nyakuk hozzáért a körülményekhez.

Sokan suta, otromba állatnak tartják, valójában azonban gyönyörű, impozáns, előkelő. Gyors lábú, sebesebben fut a lónál. A szavannák elvarázsolt királykisasszonyának is hívják, seprős szempillái ábrándos tekintetet kölcsönöznek neki. Szigorúan vegetáriánus, csak növényekkel, falevelekkel táplálkozik, fűvet csak ritkán, nehézkesen legel, és végtelenül szelíd. Erről mi az állatkeretekben győződhetünk meg.

A zsiráfok csapatokban élnek. Természetes körülmények között, az afrikai pusztákon legfeljebb 30 éves kort érnek meg.

Megmaradásukhoz jó fülre, éles szemre, gyors lábra és kellő álcázási képességre van szükségük. Csakúgy, mint szavannabeli társaiknak, a zebráknak, gnúknak, az antilopoknak, az orrszarvúaknak, a varacsos disznóknak. És persze jó lábakra, hiszen soha le nem ülnek, állandóan állnak.

A zsiráf, mondhatnánk úgy is, hogy szemérmes állat. A kis-zsiráfok születéséről vajmi keveset tudunk, mert a zsiráf-mama a 15 hónapos terhesség végén úgy választja meg a „szülőszobát” a vadonban, hogy annak sem állat, sem ember még csak a közelébe sem férhet.

A mama szülés közben éberrel figyel, és valószínűleg nagy megkönnyebbülést érez, amikor a kicsi körülbelül két méteres magasból a dús fűbe huppan. Ekkor megszabadítja kicsinyét a magzatburoktól, és egyszer-kétszer alaposan oldalba döfi, így segíti őt a felállásban.

A hosszú nyakú a szafariparkok és az állatkertek kedves állata is. Jól tűri ezek védelmét, és a látogatók ugyancsak szívesen időznek ketrece előtt. Csodálják tekintélyes méretét, foltos bőrét, kedves pillantásait.

(Tábortűz)

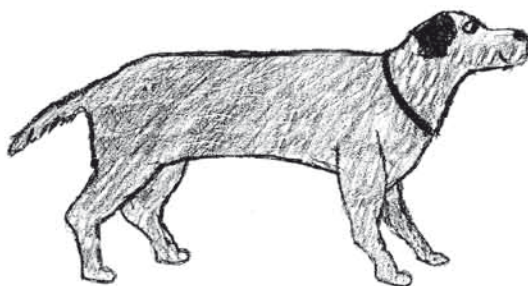
Astra

Az én kutyámat Astrának hívják. Ő egy 4 éves vadász-kutya. Szorgalmas és önzetlen. Fekete-fehér színű, lelógó fülű, rövid farkú nőstény. Nagyon szeretem, mert gyerekbarát és szófogadó.

Hanák András, Ada

Max

Akedvenc állatom a kutyám, Max. Ő egy fekete labrador. Nagyon játékos és rengeteget fut. Mindig hízeleg, ha azt akarja, hogy megsimogassam.

Fejler Tóth Dániel, Ada

Nyuszt

Csonttollú

Fenyőrigó

Mezei nyúl

TERMÉSZET

Téliésre vált az idő...

Az utóbbi időben az erdőkben, de a településeken és a szőlőhegyeken is elszaporodott a nyest, s erdeinkben mind gyakoribb a rokon nyuszt is. Előbbi kedveli azokat az erdőrészeket, ahol sziklákat, sziklakibúvásokat talál. Valószínűleg a sziklák iránt érzett vonzódása okozza, hogy szívesen megtelepszik az épületek padlásain és a templomtornyokban is. A tetőre gyakran a közelben álló fa ágáról veti át magát.

A sárgás mellényű nyuszt nem kedveli az ember közelségét, megmaradt erdőlakónak, s főként rágcsálókra, egyeket közt mókusokra vadászik. Hihetetlenül ügyesen mozog a fák ágain, ahol hosszas üldözés után a menekülő mókust is elkapja. Ahol megtelepszik, onnan rövidesen eltűnik a lompos farkú rágcsáló.

A havas erdőben kedvenc szórakozásom a nyomok követése és a nyomolvasás. A hóba írt jelek sok mindent elárulnak az állatok viselkedéséről, szokásairól, de az is előfordul, hogy megfejtethetetlen rejtély elé állítják az embert. Egy alkalommal ritkás erdőben követtem egy mezei nyúl nyomát. A jelek szerint a tapsifüles először békésen baktatott, nagyjából egyenes vonalban haladt az útján, majd hirtelen derékszögben oldalt fordult, s kétségbeesett vágatába kezdett. Körbejártam a helyet, de sehol sem láttam róka vagy kutya nyomát, s ember sem járt arrafelé. Abból, hogy a menekülő nyúl nem egyenesen futott, hanem zezugosan kanyargott, s többször is a bokrok alatt rohant tovább, arra következtettem, hogy üldözője a levegőben követte. Egy természetes nőstény héja képes ugyanis arra, hogy legyűrjön egy nyulat, különösen egy nyár végi ellésből származó fiatalabb állatot. Ezúttal azonban az üldöző nem járt szerencsével, mert vagy ötszáz méter után, az erdőn túli lankás domboldalon az ugrások egyre rövidebbek lettek, végül a tapsifüles megállt, s a nyomok tanúság szerint a hátulsó lábaira emelkedve körülkémlelt. Üldözője tehát feladta a versenyt, így a nyúl megmenekült. De azt, hogy valóban üldözték-e, s nem egy távoli puskalövés ijesztette-e meg, nem sikerült kiderítenem.

Novemberben, de később, a tél folyamán is rengeteg különböző termést, bogyót találunk az erdőben, a tisztások, bokrosok közelében.

Nyomban szembetűnnek a vadrózsa piros áltermései; belőlük C-vitaminban gazdag ízletes lekvárt készíthetünk. Inkább rózsáspiros a kecskerágó, fekete a fagyal, hamvaskék a kökény bogyója (amikor a fagy már megcsípte, fanyar ízű, C-vitaminban szintén gazdag csemege a kirándulások során), míg a galagonya és az ezüsthfa termésére néha az ott lakmározó madarak, fenyőrigók és meggyvágók hívják fel a figyelmet. Aki szeret fényképezni, színes sorozatot készíthet az erdei „terülj, terülj asztalkám” különböző csemegéiről, amelyekhez az októberi avarba hullott és épen maradt néhány szép tölgymakk is csatlakozhat.

Tantermeket, szobát díszíthetünk a piros, sárga és barna legkülönbözőbb árnyalataiban pompázó levelekkel, de le is préselhetjük a legszebb darabokat.

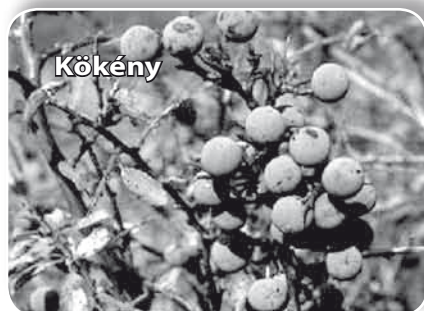
Ha enyhe az idő, az erdőszélen még láthatunk egy-egy sáskát vagy ájtatos manót, s néha lepke is repül. Az azonban meglepő, ha januárban kerülnek elénk olyan rovarok, amelyek láthatóan jól érzik magukat a hideget sugárzó hófelület közelében: a téli szúnyogok egész Európában előfordulnak, képviselőik még a 3000 méteres magasságokban is megjelennek. A közönséges téli szúnyog 4-5 milliméteres rovar, késő ősztől egészen márciusig repül, verőfényes téli napon a hímek rajokba verődve kavarognak a levegőben, ahhoz ha-

sonlóan, mint amikor meleg nyári estéken az árvaszúnyogok milliói keringenek és keltenek indokolatlan rémületet a Balaton partján üdülőkben. A téli szúnyogok kifejtett példányainak szájszerve csökevényes, feltehetőleg már nem táplálkoznak. Lárvaik az avarban fejlődnek, ahol mérsékelten hideg időben télen is táplálkoznak, s a talajban bábozódnak be.

Azokban a városi parkokban, ahol ostorfák is állnak, a télire hozzánk látogató fenyőrigók nagy csapatai lepik el az ágakat, és szorgalmasan csipegetik a gallyakon levő apró bogyókat. Mindig fent kezdik, de ahogy ott fogy a termés, egyre lejjebb kényszerülnek, míg végül a legalsó ágakon kapaszkodnak. Az újabban, sajnos, nagyon ritka csonttollú-inváziók alkalmával a bóbítás madarak is ezeket a fákat látogatják, s amikor az utolsó bogyót is eltüntetik, tovább repülnek dél felé. A nálunk gyűrűzött csonttollúakat Franciaországtól egészen Görögorszáig számos helyről jelentették vissza.

A parkoknak és az arborétumoknak fontos madárvédelmi szerepük van. A fák és a bokrok bogyói eleséget, a túlevelűek alkotta sűrűségek téli menedéket kínálnak, s az öreg fák törzsébe harkályok vájhatják odúikat. A mardárbarátok által felfüggesztett műanyag flakonokban kínált napraforgó pedig a cínegék, a csuszák és a megevők túlélését segíti.

Sch. E.

Kökény

Téli szúnyog

RÜGYFAKADÁS

Színes világ

Láttam én egy madarat,
zöldet, kéket, aranyat.
Volt ám ott egy cinke,
ezüstös tollú pihe.
Simogattam macskát is,
házit, perzsát, szíamit.

Radošević Iszidóra, 5. osztály
József Attila iskola, Újvidék

Cicám

Mia az én cicám neve,
foga fehér, szőre szürke,
kergeti az egereket,
szereti a langyos tejet.

Drobina Norbert, 6. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Szólószem királyfi és Éva hercegnő

Szólószem királyfi a partra vetődött. Meglátott egy hajót. Meg akart házasodni, ezért megkérdezte a hajó kapitányát:

– Mondd meg, jó kapitány, tudsz-e eladó leányt a közelben? Házasodni volna kedvem.

– Egy leányról tudok, Éva hercegnőről. Az Óperenciás-tengeren túl él. Egy gonosz varázsló őrzi.

– Nem baj. Megküzdek a varázslóval.

Azzal elindult. Nem volt hajója, ezért az erdőn keresztül megkerülte a tengert. Ment, mendegált, egyszer egy griffmadárral találkozott.

– Felteszek neked egy találos kérdést. Ha kitalárod, odaviszlek, ahova akarsz! – szólt hozzá a griff.

– Rendben. Ha kitalálom, vigyél el Éva hercegnőhöz. Mi lesz, ha nem sikerül?

– Akkor halál fia vagy. Jöhet a kérdés?

– Igen.

– Melyik az a lény, amelyik reggel négy lábon, délben két lábon, este pedig három lábon jár?

– Az ember. Amikor megszületik négykézláb mászik, mikor felnőtt, két lábon jár, ha megöregszik, bottal megy.

Mikor a griff meghallotta a helyes választ, fölkapta a királyfit, és elrepült vele Éva hercegnő házához. Szólószem királyfi nagyon meglepődött, amikor meglátta a Cseh Károly Általános Iskolát.

– Miért jöttünk ide?

– Itt lakik Éva hercegnő.

Azzal a griff eltűnt. A gonosz varázsló észrevette Szólószem királyfit. El akarta tenni láb alól. A királyfi azonban időben észrevette ezt. Fogott egy tükröt, és visszaverte a varázslatot.

Ezután elvette feleségül Éva hercegnőt. Született két szép gyerekük. Boldogan éltek, míg meg nem haltak.

Kőrösi Ágota, 5. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

A szegényember

Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás-tengeren túl, az üveghegyeken innen élt egy szegényember a feleségével és három gyermekével.

Az ember olyan szegény volt, mint a templom egere. Mindennap azon gondolkodott, hogy mit adjon enni a családjának. Egy reggel, ahogy a folyóra ment halat fogni, majdnem egy gyíkra lépett. A kis gyík kérlete, ne bántsa, ezért hálás lesz neki. Az ember kezébe vette a gyíkot, és beletette a tarisznyájába. Elkezdett esni az eső. Az ember dühös lett. Hát tényleg ekkora szerencsét hozott neki a gyík? Kivette a tarisznyájából, a földhöz akarta vágni. Könyörgött a gyík, hogy simítsa meg a farkát, de közben kívánjon is valamit. Emberünk már így is mérges volt, gondolta, most már mindegy, hogy mit csinál. Megsimogatta a gyík farkát, és arra gondolt magában, hogy a tarisznyája legyen mindig tele pénzzel. Ahogy ezt kigondolta, olyan nehéz lett a tarisznyája, hogy majd összeesett alatta. Hazavitte a rengeteg pénzt, és olyan házat csináltatott a családnak, amilyen a faluban még nem volt. Nem éheztek többet a gyerekek sem, és boldogan éltek, míg meg nem haltak.

Aki nem hiszi, járjon utána.

Kaszás Adrián, 8. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

Becse

Nem messze van ide Becse,
ottan minden kislány csecse.
A fiúk is kedvesek,
s a lányok meg csendesek.

Mátéffy Amanda, 6. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Elmentem a boltba

Elmentem a boltba,
Ki is jöttem nyomba,
Ott volt egy kis ürge,
Aki nagyon fürge.

Rakk Szilveszter, 6. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Tökcsata

Álmodni nagyon szeretek, mert ha jó az álmom, akkor örülök, ha viszont nem, akkor is jó, mert ha felébredek tudom, hogy az egészségből semmi sem történt meg. Olyan álmaim is vannak, melyeknek nem értem a lényegét. Vannak benne rossz és jó részek is. Elmesélek egyet, hogy megtudjátok, miről is beszélék.

Királynő voltam. Tökcityben uralkodtam a saját tökvillámban. Hatezer katonám volt, akik mind többől keltek ki. Állandó harcban álltunk a szomszédos királysággal, ahol Dorina királynő uralkodott. Meg akarta szerezni a tökrétesem receptjét, amit egy ketreceben őriztem hat lakat alatt. Négy katonám vigyázta. Ők voltak a legképzettebb katonáim, de olyan lusták lettek a semmittevés miatt, hogy akár a plüssmacimat is odaállíthattam volna helyettük örködni, attól legalább megijedtek volna Dorina katonái, mert még nem láttak olyat.

Egy napon a futárom kétségbeesetten szaladt hozzám, és azt mondta, hogy az ellenséget látta, amint pont felénk jön.

– Gyorsan! Ágyúkat és puskákat elővenni! Az ellenség újra támad! – kiáltottam ijedtemben.

Az ágyúk mellé elkészíttették a tököket, amivel ágyúzni fognak. A puskákat megtöltötték tökmaggal, én pedig még négy katonát rendeltem a ketrechez.

Mikor megláttuk az ellenséget, én is fegyvert ragadtam, és amikor már elég közel voltak hozzánk, elkiáltottam magam:

– Tűz!

Erre elkezdtek dübörögni az ágyúk, puskák, és csak úgy repültek a tökök és a magok. Végül mi győzedelmeskedtünk. Az ellenség visszavonult, mi pedig tovább ettük boldogan a tökök rétest, míg el nem fogyott a tökünk.

Az ilyen álmaimnál nem tudom eldönteni, hogy jók-e vagy rosszak. A háborúkat nem szeretem, viszont tetszett, hogy nem halálos golyókat, hanem tököket és magokat használtunk.

Fa Mónika, 6. osztály
Fejős Klára iskola, Nagyikinda

Rövid mese

Hol volt, hol nem volt, volt a világon egy disznó, annak a disznónak olyan rövid volt a farka, mint a papírnak a sarka. Itt a mese vége, induljatok békével.

Szöke-Kovács Ámor, 5. osztály
Bácskertes

Ha a párnám mesélni tudna

Ha a párnám beszélni tudna, elmesélné minden napomat, mert este, amikor lefekszem, és nem tudok elaludni, mindig átgondolom, hogy mi történt velem a nap folyamán.

Mondjuk, ha rossz jegyet kapok, elgondolkodom azon, hogy miért is történt így. Vajon a tanár az oka, vagy éppen én nem készültem eléggé? Ha forgolódom az ágyban, a párnámat gyűröm, neki panaszkodom. Ha összeveszem valakivel és büntudatom van, ő az, aki ezt megéri, sőt még titokban is tartja a titkolni valót. Ő meghallgat, megért, sőt még magyarázatot is ad a problémáimra, választ a kérdéseimre. Benne az a jó, hogy nem a saját gondolataival foglalkozik, amikor én valami fontos dologról panaszkodom neki. Nem tereli el a beszélgetésünket, nem kötözködik velem, ha netán nem lenne igazam.

A párnám egy igazi jó barát, akire mindig számíthatok. Este, lefekvéskor átölelem, magamhoz szorítom, és ő hálából álomba ringat.

Berta Ágota, 5. osztály
Miloje Čiplić iskola, Törökbecse

A természet ősszel. Sulc Dorka bácskertesí tanuló rajza

A kilyukadt labda

Piros labda vagyok. Sajnos, egyszer kilyukadtam. Balsorsom akkor kezdődött, mikor Ádám, a gazdám engem a rózsák közé rúgott. Azóta haragszom rá. Nem tudom, miért, de mégis velem játszik. Talán megtudta, hogy haragszom rá? A társaim nincsenek kilyukadva. Igaz, mikor a barátai jönnek hozzá játszani, mindig a többi labdát használja. Néha felfúj engem, és én hálából úgy pattogok, mint régen. Szóval még nem dobott el, ebből is látszik hát, hogy sokkal tovább bírom a többi társamnál. Írt már rám mindenfélét, de lekopott rólam. Azt szeretem ebben a fiúban, hogy olyan cseleket, passzokat csinál, hogy élvezet repülni. Néhányszor még a kutyus, Lili is játszott velem. Ha sikers focistává válik, nekem is köszönheti.

Egy kilyukadt labda vagyok, és ezt is sokáig tűröm.

Szalvai Ádám, 4. osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Árgyélus találkozik a gonosz varázslóval

Árgyélus, az ifjú királyfi bekopogott a gonosz varázsló aranykastélya ajtaján. Azért jött ide, hogy megmentse Tündérszép Ilonát.

Egyszer csak Árgyélus meglátta, hogy közeledik valaki. Ez a gonosz varázsló volt. A két méternél is magasabb varázslónak a feje négyzet alakú volt, s a homlokán az egyetlen szeme. Árgyélus nagyon megijedt. Kérdezte is tőle a varázsló:

– Hát téged mi hozott ide? Jól tudod, hogy nagyon szeretem az emberhúst!

– Csak Tündérszép Ilonát jöttem megmenteni. Ugye nem bánja? – kérdezte Árgyélus.

– Nem én! Csak először három feladatot kell megoldanod! Ha ezeket nem oldod meg, megeszlek!

– Szívesen megteszem! – mondta Árgyélus. A gonosz varázsló odavitt Árgyélusnak egy nagy korsót. Az volt a feladat, hogy öntsön a korsóba tizenkét csésze vizet, de úgy, hogy a korsóban ne legyen víz. Gondolkodott Árgyélus, hogy lehet ezt a feladatot megoldani. Eszébe is jutott. Fogott egy kést, és kifarúta a korsó alját. Kezdte is önteni bele a vizet, de a víz kifolyt. Így a varázslónak más feladatot kellett kitalálnia.

– Fiatalember! Hozz nekem almát, de olyat, hogy az egyik fele piros, a másik fele zöld legyen!

Gondolkodott Árgyélus, hol talál olyat. Felmászott egy fára, leszedett egy piros és egy zöld almát. Mind a kettőt félbevágta, és utána összerakta őket. A gonosz varázsló megdöbben, hogy Árgyélusnak ezt a feladatot is sikerült megoldania.

– No! – mondta a varázsló – Tündérszép Ilona csak akkor lesz a tiéd, ha engem legyőzöl. – Neki is kezdtek a birkózásnak. Árgyélus elővette a kardját, és próbálta beleszúrni a varázsló szívébe. Ez sikerült is neki. A gonosz varázsló halott volt. Árgyélus azonnal fölment Tündérszép Ilona szobájába, és megmondta, hogy a varázsló halott. Hát mennyire örült ennek Tündérszép Ilona! Megcsókolta Árgyélust, és hét napra szóló lagzit csaptak.

Itt a vége, fuss el véle, ha nem hiszed, járj utána!

Javorán Anna, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Ősz. Zabos Anita zentagunarasi tanuló rajza

Rajzfilmtréfa

Egyszer volt, hol nem volt, a Tiszán, a Dunán meg a Duna-Tiszán, sőt még a malacfarkú tyúkokon is túl, élt egy egér, kinek neve Donáldkaca volt. Egyszer Donáld elment Micimackóhoz New Yorkba kerékpáron, miközben hajókázott. De hiába tette meg azt a hosszú, 22 literes utat, Micimackó Tokióban volt Supermannél, ezért elment Batmanhez, aki szintén nem volt otthon, mivel nálam tartózkodott, Kupuzsinán. Sajnos Donáld elfáradt, és nem utazott tovább, inkább hazament.

Mikor reggel felébredt, rádöbben, hogy Batmannél hagyta a kulcsát. Elment Batmanhez, és elkérte a kulcsot, majd hazament gyalog, Porsché. Mikor hazéért, lefeküdt az ágy mellé. Ha Donáld nem az ágy mellé feküdt volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Molnár Csilla, 5. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Hazudós mese

Nagyon, nagyon régen, úgy egy két nappal ezelőtt felébredtem, és elmentem sétálni. Július közepe felé jártunk, egyszer csak észrevettem, hogy havazik. Hát hazamentem, a kerékpáromra ültem, és elmentem a dombhoz szánkózni, csak úgy suhantam a porban. Mivel az eső zuhogott, úgy döntöttem, hogy elindulok haza. Hazafelé az úton láttam négy zöld repülő tehenet, két négylábon járó tyúkot meg egy akkora nagy egeret, mint egy katicabogár. Ráültem az egér hátára, és úgy suhantunk, mint egy csiga.

Hetekig nyitva volt ajtó, ablak, amíg ez a sok hazugság elszállt.

Németh Anett, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

A szerencsés királylány

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy király, akinek három lánya volt. A királylányok nem mentek még férjhez, s az apjuk kitalálta, minden országból hív királyfiakat, hogy a lányai kiválaszthassák a nekik legszebb legényt. A legöregebb talált magának férjet, a középső is, de a legkisebb azt mondta az apjának:

– Édesapám, én elmegyek szerencsét próbálni.

– Jól van, kislányom, elmehetsz.

Az apja, mielőtt elment volna a lány, adott neki egy ostort, furulyát és egy zsákot. Ezek az eszközök nem akármilyen eszközök voltak. Ha a királylány belefúj a furulyába, akkor kijött a zsákból az ostor, és engedelmeskedett a gazdájának.

Ment, mendegélt a királylány. Útközben találkozott egy griffmadárral. A griffmadár azt kérdezte:

– Hova mész, te szép királylány?

– Szerencsét próbálni megyek, talán még férjem is lesz.

– Veled tarthatok? Segíteni fogok neked.

– Lehet.

Így hát ketten mentek, mendegéltek. Végül rátaláltak egy várra. Bementek. Abban a várban élt egy hétfejű sárkány és egy óriás. Azt mondták a királylányoknak, hogy van egy próbatétel a számára: ha kitalálja, melyikük a gonosz, akkor kívánhat egyet, és ők azt azonnal teljesítik. De ha elvált, akkor felfalja valamelyik lény. A királylány azt kívánta, hogy legyen egy férje. Először találgatni akart magában, de másodszer megkérdezte a griffmadarat, hogy ő mit gondol. Az azt felelte rá, hogy megérezésből próbálja meg kitalálni. Végül az óriásra mutatott. Nem ő volt a gonosz, ezért a sárkány gyorsan fölkapta. Megette a királylányt is és a griffmadarat is. Ott lent a sárkány hasában elővette a királylány a csodaszereket. Belefúj a furulyába, az ostort pedig csattogtatta. Közben a várnál sétált egy szegény legény, aki meghallotta a csattogtatást. Beszaladt a várba, elővette a kardját, és levágta a sárkány hét fejét, az óriásnak meg az egyik lábát. Kimentette a sárkány hasából a királykisasszonyt. Elmentek az öreg királyhoz. Örök szerelmet esküdött a királykisasszony a szegény legénynek.

Olyan lakodalmat csaptak, hogy hét országra szóló volt. A szegény legényből király lett. Boldogan éltek, míg meg nem haltak.

Zámbó Adrián, 5. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Csalimese

Álmomban király voltam.

A koronám tökből volt. A paripám egy kisegér. Aznapi hét nagy szúnyoggal háborúztam. Elbújtam a templom tornyában és borsószemmel lövöldöztem. Találkoztam egy hétfejű sárkánnyal. Úgy megijedtem, hogy a legközelebbi szénaboglyába szaladtam. Ott meg ordas farkassal találkoztam, mire észhez tértem, bekapott.

Tóth Teodóra, 5. osztály
Október 18. iskola, Zentagunarás

RÜGYFAKADÁS

Modern mese

Hol volt, hol nem volt, ott ahol az öreg Isten jó estét mondott, ott élt egy király, és annak volt egy lánya.

Kihirdette a király, hogy annak adja a lányát, aki kiáll három próbát. Az első próba az volt, hogy számítógépes játékban le kellett győzni a Mortal Combat összes ellenségét, a második az volt, hogy krosszmotorral ki tud gyorsabban menni, a harmadik pedig, hogy ki tud több energiát inni. A király ezeket a feltételeket el is küldte e-mailben és SMS-ben mindenkinek. Sokan próbálkoztak, de senki sem volt olyan ügyes, mint Hangyás Móri. A Mortal Combat játékban úgy nyírt az ellenséget, mint hentes a kolbászt. A krosszversenyben gyors volt, mint a villám, és az energiát még máig is inná, ha el nem fogyott volna. De a király nagyon zsugori volt, és mind több feladatot adott Móricnak. A legény ezt megsokallta, és felkapta a királylányt, plusz még a király svájci bankszámlájának azonosító kódját, és elhúzott a király BMW kocsijával. A király dühbe gurult, és M 67-es robotokat küldött utánuk.

Már nem is tudom, hogy a király a lányát, a pénzét vagy a kocsiját sajnálta-e? Na mindegy, lényeg, hogy a robotok nem érték utol őket, ők pedig boldogan élnek, ha meg nem haltak.

Gandis Csongor, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Az én mesém

Egyszer volt, hol nem volt, az Üveghegyen túl, vagy talán innen, vagy igaz sem volt, de mese volt. Élt egyszer egy kislány a családjával egy erdőszerű kis házikóban.

Édesapja és édesanyja sokat dolgoztak, hogy legyen mindennapi betevő falatjuk. Olyan szegények voltak, hogy a kislány még iskolába sem járhatott. Ezért nagyon sokat szomorkodott. Szegényes öltözéke miatt nem volt kedve a falubeli gyerekekkel játszani, inkább órák hosszat sétált az erdőben. Néhol meg-megállt, leült egy fa tövébe, és onnan nézte az erdő lakóit, madarakat, ugránczó mókásokat, szállós pillangókat.

– Bárcsak én is játszhatnék velük, és megérteném a beszédüket – gondolta néha.

Ahogy ezen töprengett, hirtelen a semmiből előbukkant egy kis manó.

– Bukfenc a nevem. Téged hogy hívnak?

– Fanni vagyok – mondta remegő hangon a kislány.

– Ne félj tőlem, nem bántalak! Már hetek óta figyellek téged, és nagyon megsajnálalak, hogy ilyen magányos vagy.

A manó elővett zsebéből egy kicsinyke zsákot, és így szólt:

– Hunyd le a szemed, és gondold arra, amit legjobban szeretnél!

A lány lehunyta a szemét, és arra gondolt, bárcsak játszhatna az állatokkal és megértené a beszédüket. A manó a kezébe öntött varázsport, a lány arcára fújta, majd amilyen hirtelen jött, úgy el is távozott. A kislány lassan nyitotta ki a szemét, és nem hitt a fülének, mert megértette, mit mondanak az állatok egymásnak. Félénken szólította meg őket:

– Gyertek, játszunk együtt!

Azok félve közeledtek hozzá, de végül megbarátkoztak. Nagyon örült, hogy neki is vannak már barátai, de nem akármilyenek, mert előttük nem szégyelli magát. Megfogadta, mindennap meglátogatja őket, segít nekik, és ezt a csodás varázslatot nem mondja el senkinek. Megfogadták, ez az ő titkuk marad.

Itt a mese vége, ha nem hiszed, látogasd meg Fannit az erdőszerű kis házikóban!

Pesti Enikő, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

A csalafinta Brumi maci

Egy szép nyári napon Brumi maci a melegtől kissé elfáradva vánszorgott az erdőben. Hamarosan összetalálkozott régi barátjával, a farkassal, aki utána kullogott. Közben jókat beszélgettek, míg nem egy odvas fához értek. Megpillantották az odút, aminek nagyon meg is örültek. Gondolták, hátha kincset rejt. A csalafinta medve előreengedte a farkast, hogy ő pillantson be az odúba. Belenyúlt a farkas, mire jól összecspikkedték a méhek. Ijedtében úgy elfutott, mint akit puskából lőttek ki.

Brumi maci jót nevetett az egészen, és nagyot lakmározott a mézből.

Bencun Mía, 3. osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Kedves Pajtások!

Egyszer volt, hol nem volt... Ez a mai Rügyfakadás mottója, és a képzelet szabadon csapong.

A **bácskertes Molnár Csillát** a rajzfilmek hősei tréfálják meg, kilépnek szerepükből, megszokott világukból, és a történet csalimesébe torkollik. A társtalanságában szomorú Fannit Bukfenc manó varázslata vigasztalta meg, mert Fanni ezután minden állat nyelvét megértette, s mindegyikben segítő társra talált. Ez **Pesti Enikő meséje (Csantavér)**. **Fa Mónika (Nagykikinda, Fejős Klára iskola)**, nem szereti a háborút (ki szereti?), de Tökország királynőjeként fel kell vennie a harcot az ellenséggel. Szerencsére itt tökmaggal lövöldöznek, ami győzelemre visz, de nem pusztít. A **doroszlói Zámbo Adrián** a női egyenjogúság elvét érvényesíti meséjében, amikor nem a legkisebb királyfit vagy a szegénylegényt küldi szerencsét próbálni, hanem a legkisebb királykisasszonyt... A kísérlet eredményét nem árulom el, győződjetek meg róla magatok. A legmodernebb mesében már a robotok, számítógépes játékok, SMS-ek, e-mailek, bankszámlakódok szövik a szálakat. Ezt a **csantavéri Gandis Csongor** találta ki. És mindezt csalimesék, hazudós mesék, csilingelő versikék fűszerezik.

A héten küldött írások közül a következőkben válogatok, addig is köszönettel nyugtázom:

Bácsföldvár: Gregus Zsanett (2 írás), Juhas Eliza, Kovács Szilárd, Rózsa Lilla, Székely Zsófia, Varga Henrietta;

Bácskertes: Jánosi Tamás, Tadián István és Tumbász Dávid;

Csantavér: Bakos Réka (2 írás), Csetvei Melánia, Firc Adrian, Gábor Emese, Homolya Csaba, Huszár Andrea, Huszta Nóra, Kovács Mónika, Lassú Csenge, Nagy Emese, Pesti Nikolett és Széles Emese;

Nagykikinda, Fejős Klára iskola: Ábrahám Henrietta, Fa Mónika, Gyarmati Anita, Juszkán Viktor, Kanalas Dávid, Kristóf Flórián, Lőrinc Dianna, Márki Roland, Molnár Andrea és Zakár Valentina;

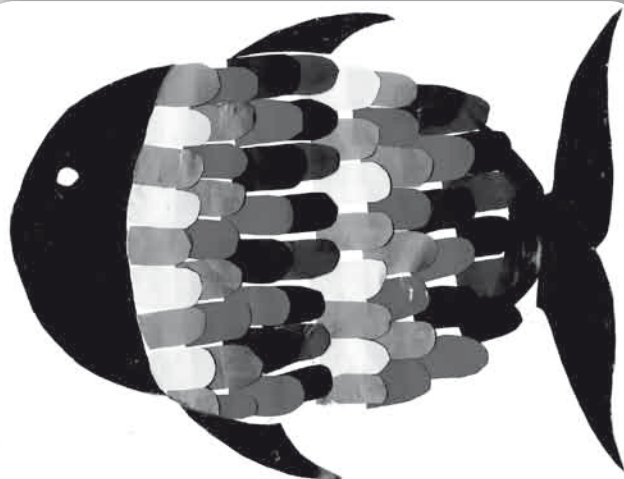
Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Bencun Mía, Darazsac Diána, Győrfi Tihamér, Imámovity Inesz és Tóth Johanna;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Instítórisz Norman;

Torontálvásárhely: Gutity Krisztina–Hompot Izabella, Szabó Árpád és egy névtelen.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Hal. Szentpéteri Dóra szabadkai tanuló munkája

MENŐ FEJEK

Tom Cruise

Negyedszázada debütált sztárszerepben – Vitathatatlanul népszerű színész, aki a semmiből röppent a csúcsra / ahol maradni akar élete végéig – Vallási nézetei miatt sok országban nem szeretik ökelmét

– Hozzánk szólj a tomcruise.com weboldalon, az Üzenet Tomtól menüpontja alatt?

– Igen, hozzátok szólok, akik változatlanul rajongtok értem. Én vagyok a feladója az ünnepi honlapnak. Ugyanis negyedszázada – vagyis huszonöt évvel ezelőtt – debütáltam abszolút sztárszereplőként a mozivászonon. Megköszönöm nektek, hogy az 1983-ban bemutatott Kockázatos üzlet óta velem vagytok, megnéztétek a Gyávák és hősök című drámát, a Mission: Impossible című sorozat valamennyi epizódját, a Világok harcát, a Collateral – A halál zálogát, Az utolsó szamurájt stb. Velem voltatok jóban-rosszban, ezért hálás vagyok mindenkinek...

– Emlékeztetőül szólj most magadról!

– New York szövetségi államban születtem, Syracuse városában 1962. július 3-án Thomas Cruise Mapother IV. néven. Apai ágon német-angol, anyai ágon német-ír felmenőkkel büszkélkedhetem. Én tulajdonképpen pap akartam lenni, térítő, ám nomád életre kényszerültem, mert a szüleim állandóan költöztek. Képzeld el: tizennégy éves koromig tizenöt High Schoolba jártam. Végül a mama meg én New Jerseyben telepedtünk le egy újdonsült papával. Mindössze tizennyolc éves voltam, amikor betévedtem New Yorkba. Színész leszek – mondtam a mamának –, ha török, ha szakad, meghódítom a Broadwayt, majd Hollywoodot.

– Mondhatjuk, sikerült.

– A kezdet nem volt könnyű, de nem ám! A pályán egy olasz rendező, Franco Zeffirelli indított el, tizenkilenc évesen az Endless Love című drámában szerepelhettem. Ugyanabban az évben, amikor a drámát bemutatták, Sean Penn mellé állítottak a Takarodóban. Ebben egy katonai akadémista kadétját alakíthattam. Két évvel után Francis Ford Coppola meghívására tagja lettem A kívülállóknak, többek között Matt Dillon, Patrick Swayze, Rob Lowe és Emilio Estevez mellett. S végül 1983. augusztus 5-én bemutatták a Kockázatos üzlet című filmet. Roger Ebert, az „emberevő” filmkritikus szerint olyan átütő erővel birtokoltam ezt a szerepet, mint amilyen lenyűgöző őszinteséggel hozta Benjamin Braddock figuráját a Diploma előtt című drámában Dustin Hoffman, akivel évek múltán

együtt játszhattam az Esőemberben. A Kockázatos üzlet után nem volt megállás. Következett a Tökéletes mozdulatok, a Legenda, a Top Gun, A pénz színe, a Kockázatos üzlet, a már említett Esőember, a Született július negyedikén, a Mint a villám stb., stb. Menő rendezőkkel dolgoztam: Stanley Kubrick, Martin Scorsese, Brian De Palma, Francis Ford Coppola, Oliver Stone, Ridley Scott, Steven Spielberg és még sokan mások látták meg bennem a tehetséges színészt. De nem volt mindig csupa tejfel az életem. Vallási nézeteim miatt – a szcientológia híve vagyok – több országban nem vagyok túl népszerű. Mindig is nyíltan vállaltam a nézeteimet, vállalom a nejemet, Katie Holmes-t, vállalom a gyermekemet, vállalom Hollywoodot olyannak, amilyen.

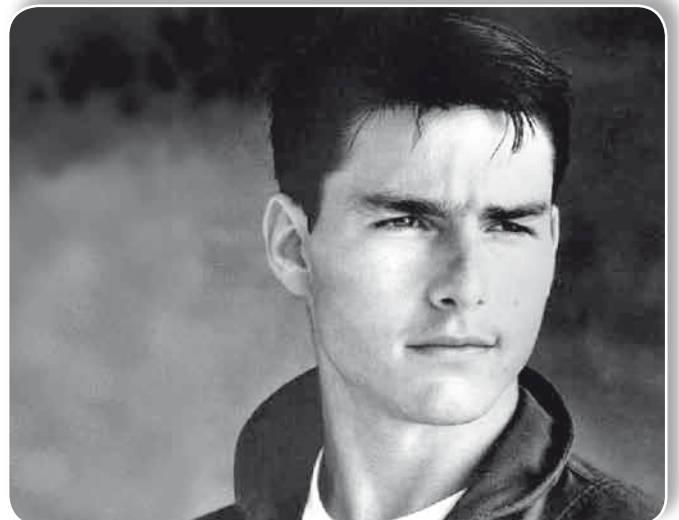
– Számítottál arra, hogy „menő fej” leszel?

– Én csodálkozom a legjobban, hogy a dolgok végül is így alakultak. Ha valaki évekként ezelőtt azt jósolta volna nekem, meg merem volna esküdni, hogy az illető komplett elmebeteg.

– Igyekeztedet gyakran elismerték.

– Ellentmondásos elismerés, ám mégiscsak én lettem az univerzum első színésze, aki (1989-ben), egyszerre volt az Oscar-díjjal jutalmazott Legjobb mozifilm (Esőember) és az Arany Málna díjjal (Razzie Awards) sújtott Legrosszabb mozifilm (Kockázatos üzlet) sztárszereplője. De nem panaszkodom. A leltár: Mintegy negyven mozifilm, három Oscar-nomináció, három Golden Globe-díj, David di Donatello-díj stb. Nyugodtan élek, megnézhetek a Valkűrben. Ebben a drámában Hitler ellen követek el merényletet...

B. Z.

P!nk

P!nk gyűlöli odaadni a dalait másoknak, mert azok olyanok a számára, mintha a gyerekei lennének!

A vadóc énekesnő több mint 30 számmal készült új albuma, a Funhouse felvételeire, de többségüktől kénytelen volt megválni, ugyanis a korongra csak 14 dal fért. Arrogáns idiótává változom, ha valaki szapulja a dalaimat! Olyan vagyok, mint egy anya, aki minden körülmények közt megvédi a gyermekeit. Épp ezért nem adom őket oda másoknak, vagy legalábbis fájó szívvel teszem! – nyilatkozta.

Nicole Scherzinger

Mi a közös Nicole Scherzingerben és Victoria Beckhamben? Mindketten énekelnek, és mindketten egy sportcsillag pasit fogtak ki maguknak. Jól hangzik, ugye? Pedig a rivaldafény mellett jócskán kijut nekik az árnyékokból is – legalábbis a The Pussycat Dolls sztárja úgy gondolja, ez az, ami miatt igazán közösséget vállalhat Beckhamnéval. Nézni sem bírtam a brazil Formula-1-es futamot, annyira izgultam! Megértem Victoriát, hisz az ő férje is meccsről meccsre küzd a győzelemért, és tudom, mennyire stresszes meló drukkolni neki! – mesélte Nicole.

Új lemez: Lola 3

Sokan éles imidzs- és stílusváltást vártak Lolától, ám az énekesnő nem híve a drasztikus megoldásoknak: új albuma tele van jobbnál jobb, friss, trendi popdalokkal, melyek közül jó néhány slágergyanús! Külön érdekesség, hogy a szövegek túlnyomó részét az AFC frontembere, Molnár Tamás írta!

Reklámzabálók 2008

650 reklámalkotásnak – a bemutatását ötvözi látványos és kreatív promóciós és művészi elemekkel, koncertekkel, reklám-kreatív versenyekkel és díjátadókkal.

A belgrádi Reklámzabálók Éjszakáját december 4-én és 5-én tartják a Sava Központban, az Univerziadé tiszteletére, melyet jövőre Belgrádban tartanak meg. Itt a szelektor által kiválasztott 400 reklámot négy nagy blokkba rendezték, érdekesség, hogy nagy részüket soha sem mutatták be, vagy nem ebben a változatban, de ha igen, akkor is erősen lerövidítve. Itt pedig most a teljes, eredeti, hosszabb változatokat láthatja a közönség.

A szervező, Jean Marie Boursicot mintegy 20 000 reklámot kap évente, ebből választja ki munkatársaival azokat, amelyeket aztán világszerte bemutatnak. Az idei válogatásba Szerbiából 5 reklámpot került be.

Borsos Sándor – a magyarországi rendezvény főszervezője – elmondása szerint változik a magyarországi reklámklíma, a hazai fogyasztók egyre tudatosabbak, és kifejezetten kritikusak a reklámokkal szemben. Az emberek nem a reklámot nem szeretik, hanem a rossz reklámot nem szeretik. A reklámoknak tehát a túléléshez arra van szükségük, hogy megragadók, figyelemfelkeltők, szórakoztatók és szerethetők legyenek.

– Van egy nagyon fontos fogalom ezzel kapcsolatban, amit nem szabad elfelejteni: szórakoztatás. 2008-ban nincs más lehetősége a reklámnak, mint hogy szórakoztassa a közönséget, érzelmeket váltson ki, megszerettesse a szereplőit. E nélkül az emberek nem fognak rá odafigyelni. Az Emese-jelenség jó példa arra, hogy a reklám is lehet szerethető, fel tudja oldani a reklámkerülés jelenségének bénító hatását, része lehet – pozitív értelemben – a mindennapjainknak. Nem irritál, hanem szórakoztat: azonosulni tudunk vele – válaszolt Borsos Sándor arra a kérdésre, hogy milyen is a jó reklám 2008-ban?

A műsorban a megszokott blokkok mellett – külföldi, hazai reklámok, szórakoztató filmek stb... – a megszokott szórakoztató programokkal és játékokkal, valamint számos újdonsággal készülnek a szervezők. Szintén a megújult Reklamzabálók.hu oldalon található a megújult Videó melléklettel, a cél: felépíteni egy olyan videóportált, ahol a legjobb reklámok közül csemegézhetnek a rajongók. Emellett az idén egy online közvéleménykutatást is készítenek a Millward Brown kutatócéggel együttműködésben, melyben a magyar reklámfogyasztási szokásokat kívánják felderíteni.

Az idén is megrendezik a reklámfüggők és -rajongók leginkább várt eseményét, a Reklámzabálók Éjszakáját. Immáron nyolcadik éve válogatnak a hazai és külföldi reklámok legjobbjai közül, melyeket egész éjszakát átívelő maratoni vetítésben mutatnak be a közönségnek. Ez az a hely, ahol a megszokottal ellentétben a reklámblokkokat apró műsorok szakítják meg.

A magyarországi éjszakát a Budapest Congress & World Trade Centerben tartották november 29-én éjszaka, de a programot az idén is kiegészítették a Reklámzabálók Délutánjával, ahol rövid, négyórás összevont programot láthattak az érdeklődők.

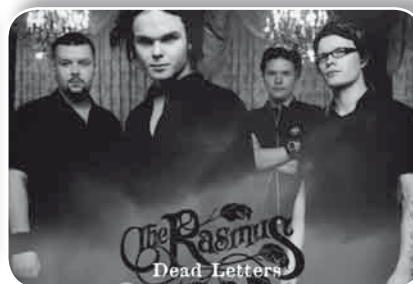
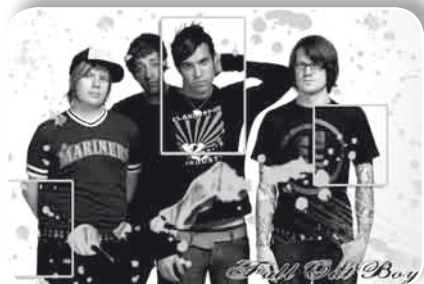
A Reklámzabálók Éjszakája 1981-ben indult nemzetközi útjára Párizsból, és napjainkra 50 ország 170 városában szervezik meg nagy sikerrel. A nemzetközi turné alapját a több mint 800 000 reklámfilm magában foglaló magángyűjtemény, Jean Marie Boursicot svájci filmtára képezi. A különleges show-műsor a világ reklámfilmtermése legjavának – évente

Bravo Top 20

1. So What – Pink
2. I Don't Care – Fall Out Boy
3. Womanizer – Britney Spears
4. Miért hazudom... – Anti Fitness Club
5. Kérlek, hogy II – SP
6. Livin' in a World Without You – The Rasmus
7. Hot N Cold – Katy Perry
8. Disturbia – Rihanna

9. Girls – Sugababes
10. Könnyen jön – Idiot Side
11. Tiszta fejjel – Tiszta fejjel projekt
12. When I Grow Up – The Pussycat Dolls
13. Live Your Life – T.I. ft. Rihanna
14. Miss Independent – Ne-Yo

15. I Kissed a Girl – Katy Perry
16. Keeps Gettin' Better – Christina Aguilera
17. 7 Things – Miley Cyrus
18. No Air – Jordin Sparks ft. Chris Brown
19. Lovebug – Jonas Brothers
20. Olyan, amilyen – Mark

Kontra Ferenc

Drávaszögi kereszttek

(Részlet)

A thömpölyög rajtam a folyó. A dombokszelíden ölelik. Ölelésük jelzi a sodrás útját. A túlsó parttól nézve olyan, mintha magamat látnám a parton, ahogyan integetek. Mert furcsa állat- és növényvilág telik ki az emberből. A távolból elhanyagolhatóan tetszünk, bárkik lehetünk. Körülöttünk mégis kirajzolódik a hely, ahova soha többé nem térünk vissza. Ezt a soha többét éppúgy nem sikerült elképzelnem, mint végtelen vagy a születés eredeti helyén a teljes megsemmisülést, és a minden kezdet kezdetének mondott végtelen távolságot. Kísérleteztem, de nem jutottam vele messzire, mert láttam a belátható térség peremét, és gyorsan cáfolta önmagát a parttalanság. Ugyan miféle végtelen lenne, milyen kezdet, aminek van határa, vagy belefér egy bármiféle képzeletbe. Az életnek van egy szakasza, amikor minden feltűnően lelassul, mintha nem haladna tovább, vagy mintha változtatni akarná a sodrás irányát. Lehet, hogy ezen a szakaszon könnyebben éri baj az embert. Talán ezért akartam leltárt készíteni.

A gyermekkori emlékek biztosan nem csaltak, amiről nem bizonyosodtam meg vagy nem hittem el, meg sem ragadt az emlékezetemben. Mintha fellapoznám, úgy maradtak meg. Rövidebb és hosszabb történetek egymásba kapaszkodva, melyek kiolvassák mások tekintetéből a saját tekintetemet. Mások gondolatából olvassák ki, mi minden történhetett. Mert a kimondhatatlanul maradt szavak megértésén nőttem fel. Amit nem értettem, azt rám hagyták. Gondolkodást adott a gondolat. A telet kellett számolni, a telet mondták meg az időt. Tudatosodott közben, hogy mindenki adni akart valamit a maga módján. Lassan mindannyian tá-

vozóban vagyunk vagy elmentünk innen, pedig lett volna mit mondanunk egymásnak. A föld kipárolgásáról kellene beszélni, hogy mitől olyan összetéveszthetetlenül fűszeres. Egyre nagyobb darabok szakadtak ki a hegyből. Kiszámíthatatlanul váltakoztak mögöttünk az évszakok, az ünnepek sokszor vártak magukra. Olykor egész próféta csapatok jártak át a hegyen; meredek, vízmosta szurdokok hozták őket a falu felé. Ezek az igehirdetők nem jártak papi iskolákba, mégis szent emberek hírében álltak. Sohasem hallott evangéliumokat hoztak a hegy túloldaláról. Nem hagyhatták ki egyetlen templom búcsúját sem. Nyúzottan és megtörten érkeztek, keskeny karimájú, szürkés kalapban, barna bőrszandálban, amilyeneket a vásárokbán árultak a sátorosok. Senki sem tudta, meszezi földéről regéltek-e, vagy csak a hegy túlsó oldaláról, ahol a férfiak egyetlen fiat nemzenek, és féltve őrzött, egyetlen gyermekük táplálására csupán egyetlen anyakecskéjük van, de ha vendégek érkeznek, még ha ellenséges szándékú idegenek is, leölik az állatot az ünnepi lakomára. Régi történet, mégis félreértjük egymást, mert nekem az emlékezetemre kell hagynom, neked pedig a képzeletedre.

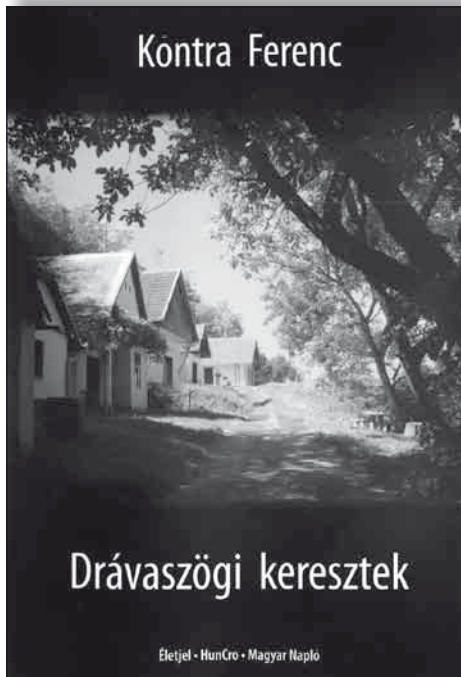
Napfény vágott be élesen az ajtóreszen keresztül. Arra ébredtem, hogy valaki kopogott az ajtón, majd félig be is nyitott. Visszahúzódott, amikor látta, hogy még mindig ágyban fekszem. Gyorsan felöltöztem, és kimentem. Az erdőkerülő volt, botjával maga mögé parancsolta két irdatlan kutyáját. Fogukat vicsorítva, fenyegetően morogtak rám. Tarisznyájából egy sóskalevelekbe csomagolt sajtot vett elő, amelyet reggelire hozott nekem.

Akkor kezdtem csak igazán kapkodni, amikor láttam, hogy mennyi az idő, és mi

mindent kellett volna már régen elvégeznem.

Nem láttam, de még csak nem is hallottam, hogy közeledne a szekerünk hazafelé, amikor Terka kutyám belekezdett szokásos eszeveszett játékába: csaholva rohagált körbe, poros forgószelet kavarva az udvaron, egyre kisebbek lettek a körei, végül egy helyben forgott, lompos farkát kapkodta, mintha megveszett volna. Kifinomult hallása csalhatatlanul tudtomra adta mindig, hogy közeledik hazafelé a szekér. Csakhamar meghallottam én is. Apám eperlevéllel megrakodva tért haza.

Pattanj, kölyök, éhesek a gubákok, kiáltotta felém öblös hangján, amint begördült a kapun. Mindjárt lekotortam egy nyalábra való zöldet, és elindultam a friss rakománnyal a deszkaház felé. Elhúztam a reteszt, óvatosan nyitottam ki a nyikorgó ajtót, mintha legalábbis pillangók ellibbenő rajait őriztük volna odabent. Áradt felém az ismerős zsongás. A selyemhernyóktól egyáltalán nem undorodtam, sőt szerettem hallgatni őket, ahogyan puha testükkel mohón bekebelezik a tenyérryi eperfaleveleket. Csak a frissen szedett levél adott ilyen hersegő hangot. A fokozatosan egybemosódó, folyamatos zizegés minden másra hasonlított inkább, csak rágcsálásra nem. Megállíthatatlannak tetszett a suhogás, aztán pedig az elpilledés halkuló zenéje a deszkapolcokon, mintha a patak csobogását hallgattam volna a félhomályban. Napról napra nőttek, gyarapodtak a selyemhernyók. Szemlátomást ízlett nekik az eledel, amit naponta háromszor közük szórtam. Egyetlen délután elsu-

hogtak fél szekérdereknyit. Ha valamelyik túlhízott példány magatehetetlenségében le talált pottyanni a földre, visszatettem a polc megterített levélágyára. Legtöbbjük narancssárga gubót termelt, de akadtak rózsaszínűek és vörösek is. Színenként válogattuk külön kosarakba a vékony szálú selyem puha kis gombolyagait.

Szükség lenne egy könnyű fonott kosárra, mondta apám, miután bekötötte a lovat az istállóba. Olyan kosár kell, amibe könnyű szedni a levelet az eperfáról. Most is majd a karom szakadt le az erőlködéstől.

Elindultam a kosárfonóhoz. Mályvasó-vénnyel keretezett udvarában terebélyes meggyfa állt. Méhkasra emlékeztetett a fehérbe öltözött lomb. Zsongott a cikázó nektárgyűjtőktől. Úgy látszott, mintha hiányoznának a levelek az ágakról, mintha elfelejtettek volna kinőni, rügyeik is rejtve maradtak. Olyan volt az elem tornyosuló látvány, mintha egy pattogatottkukoricafelhő ereszkedett volna az udvar közepére.

Azon a délutánon frissen készített munkáit rendezgette a kosárfonó. Fehér botja kopogott a veranda kopott tégláin. Odabent, a műhelyében körben szétrakva a keze ügyében heverték a szerszámai valamilyen ismeretlen rendszert alkotva, így nem kellett tapogatózva nagyobb távolságokat megtennie. Ráadásul mintha szégyellte volna vakságát: inkább megkérte a látogatót, hogy hozza már ide egyiket vagy másikat, ha valamire szüksége volt, ő egyetlen lépést sem tett idegenek jelenlétében; csak nézett maga elé sehova sem látó, mégis messze tekintő, viaszos kék szemével. Egykedvűen üldögélt fonott

karosszékében, mégsem vált emberkerülővé, szerette, ha vannak körülötte. El sem engedett addig senkit, amíg el nem mesélte, hogy vesztette el a szeme világát a csobogáti csárdában. A kosárfonáshoz nem is kell semmilyen kézügyesség, vetette oda. A munka mindenesetre hozzásegítette, hogy túltegye magát a vakság fogyatékán.

Mindent fehérben látok, mondogatta.

Hogy elejét vegyem hosszú történeteinek, köszönés helyett nyomban előadtam jövetelem célját, hogy egy eperlevélszedő kosarat szeretnék.

Megismert a hangomról. Ott sorakozott a fal mellett a teljes választék, arra mutatott botjával: különféle rendeltetésű, kisebb-nagyobb kosarak vártak a vevőkre.

Emlékszem rád, amikor kicsi voltál, elfértél pólyástul egy ilyen vesszőkosárban. A karjára akasztott anyád, úgy ment dolgozni a határba. Biztosan máklevet itattak veled, attól aludtál folyton. A kaszkó csattogása sem ébresztett fel. Akkoriban még láttam mind a két szemmel. Fel sem foghatod, mekkora kincs az! Valami jó szagú mezőn kaszáltam, vizes volt az ingem. Jó néhány évvel fiatalabb voltam. Azt sem tudom, megtörtént-e, vagy csak elképzeltem. Egyszerre kiismerhetetlenné vált a táj, akár a vadméheket rejtő, korhadt fák odva. Az elhaló fényben szemem a fal réseit fürkészte. Világított, akár a riadt vad szeme. Végigpásztázta az elhagyott Pétertemplomot. Átsüvített a szél a kitört ablakokon. Elindultam felfelé a harangtorony lépcsőjén. Reccsent, és leszakadt alattam az egyik foka, az elvékonyodott deszkákon óvatosan kapaszkodtam fel. Lezuhant bagolyfiókák kiszáradt tetemei heverték szerteszét. Körmeimet a málladozó vonatba mélyítettem. A harangok fölött a tetőnyíláson átkéklgett a tavaszi égbolt. Egy kötél csüngött lefelé, abba kapaszkodtam, kétségbeesetten szorítottam. Akkor a harangok lassan meglendültek a súlyom alatt; monoton, szünni nem akaró táncba kezdtek. Egyre hangosabban zúgtak, vészjóslóan kongtak, belerepedt szinte a dobhártyám. Mégsem a hallásomat vesztettem el, az égbolt világos foltja egy távoli fényes ponttá szűkülte. A szél szememet kitakarta, örökre kitakarta a sötétségnek.

Kedves Olvasó Tanulók!

ismét egy vadonatúj könyvből: **Kontra Ferenc** (1958) **Dráva-szögi kereszték** című kötetéből közlünk részletet. A szabadkai Életjel, a horvátországi HunCro és a magyarországi Magyar Napló közös kiadásában látott napvilágot. Annyiban azért pontosítanunk kell kijelentésünket, hogy nem most jelent meg először; első kiadását (1988) a Forum Könyvkiadó jegyzi. De épp ma (november 26-án), a könyv kupuszinai bemutatóján mondta el az író, miszerint húsz év után olyan sok módosítást eszközölt első regényén, hogy egy másik, új műalkotás lett belőle.

Az elbeszélés folyama a gyermekkor történéseitől indul: folklorisztikus hangvétel jellemzi. A közölt részletben a selyemhernyó-tenyésztéséről és a kosárfonásról is szó esik.

Nézzetek utána, mit tudunk a selyemhernyó-tenyésztésről, erről a régi, ma már nem gyakorolt foglalatosságról! Több forrást is tudok ajánlani. Nézzetek bele a hetedik olvasókönyvbe, ahol rövid ismertetőt olvashattok a témáról! Metaforikus jellegű megjelenítéseit („eperfás utak alagútjai”, „eperfák álltak őrt”) Mészöly Miklós prózájában, Jung Károly kötetében figyelhetitek meg; ugyancsak néprajzi leírását Gion Nándor Rózsaméz című regényében találjátok. De akár ismeretterjesztő kiadványokban is kutathattok!

Írjátok meg a Gyöngyhalásznak, mire jutottatok a kutatásban!

Bence Erika

Téged is átvernek az álvírusirtók?

Az emberi hiszékenységre és naivságra alapoznak a hamis vírusirtó és kémprogram-eltávolító alkalmazások írói, akik valódi biztonsági megoldásnak álcázzák károkozóikat. Erdemes őket messziről elkerülni, sokan mégis lépre mennek. Honlapjaik látogatottsága a nagy világmárkák oldalával vetekszik, s több ezer site dolgozik alájuk.

„Letöltöttem az ingyenes Windefender 2008 nevű biztonsági programot a netről. Azóta valahogy lassabb az egész gépem, mintha valami mással foglalkozna, mint amivel én szeretnék. Elképzelhető, hogy az új biztonsági megoldásom lassítja a munkámat.” Igen, elképzelhető, bár ha olvasónk jobb internetbiztonsági megoldással rendelkezett volna, ez a program nem is kerülhetett volna a gépére, ugyanis az említett alkalmazás egy hírhedt hamis biztonsági program. Tehát olvasónkat csúnyán átverték egy csinosan tervezett spyware-alkalmazással, amely ugyan mindent ígér, de csak kellemetlenséget okoz a felhasználónak.

Legyinteni mégsem érdemes, mivel hasonló esetek az internet világában napról napra gesznek, ugyanis egyre több oldalon ajánlják fel számítógépünk védelmére „hasonlóan önzetlen” szolgálataikat a hamis védelmi programok. Sajnos nem is eredménytelenül. Az oldalaik látogatottsági adatai alapján évente többszáz ezren bízhatják értékes adataikat az adathalászokra. Az emberek hiszékenységét használják ki, azt állítva elsőként: gépük kémprogrammal fertőzött. A szerencsétlen felhasználó pedig sokszor hisz nekik, s maga telepíti fel a kártékony adathalászprogramot, amit pont az ellenkezőjének, kémprogram-eltávolítónak vél.

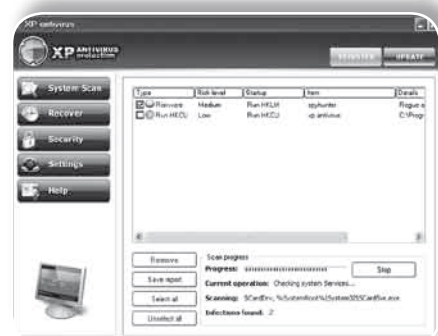
A felhasználók így gyakorlatilag tálcán kínálják az adataikat, ami egyes becslések szerint személyenként 100–300 dollár veszteséget is okozhat. Egy vállalkozásnál mindezt nehéz megbecsülni, ám az biztos, egy vállalatvezető sem szeretné cégadatait idegen kezekben tudni. Főként, ha a bankszámlájához való hozzáféréstől van szó – ehhez elég csupán egy, a háttérben megbúvó apró kis kémprogram, ami a billentyűzet megfigyelésével felhasználónevet és jelszavát továbbítja az adathalásznak. Némely fertőzés pedig képes hátsó ajtót nyitni a felhasználó számítógépén, így a programírók távolról átvehetik az irányítást a számítógép felett, és azt különböző illegális tevékenységekre használhatják fel. Az így megfertőzött és felhasznált számítógép – egyébként ártatlan – gazdája ellen akár büntetőeljárás is indulhat.

Az említett álkémprogramok sok néven ismertek. Egy nagyobb adatbázis például 349 hamis kémprogram-eltávolítóról tesz említést, de folyamatosan frissülő listát nehéz találni, mivel napról napra bukkannak fel újabb csaló alkalmazások. A hihetőség miatt általában a felhasználó számára hiteles nevet vesznek fel, mint például XP Antivirus, PC-Cleaner vagy WIN Antivirus Pro. (Utóbbi ráadásul álantivírust, álszemélyi tűzfalat, álkémprogram-eltávolítót és ál-popup-blokkolót is tartalmaz.)

Nevük alapján egy átlagos végfelhasználót könnyedén átverhetnek. A keresőprogramok is nekik dolgoznak, mivel az álkémprogramgyártók gyakran a keresendő kulcsszavak alapján nevezik el kártékony alkalmazásaikat. A Trusted Antivirus, a Spywarestop, a Real Antivirus és a Disable Spyware mind ilyen program, egyben egy keresendő kulcsszó-kombináció is. Vagyis hiába keres rá valaki a „valódi vírusirtó” kifejezésre, akkor is álkémprogramot fog letölteni.

A különböző hamis szoftverek nevére rákeresve egy még veszélyesebb jellemző mutatkozik meg: az első találatok hiába szólnak mind arról, hogy miként kell leszedni az adott szoftvert a gépről, ha a program megjelenhet a fizetett hirdetések között. Az átlagember pedig általában azt olvassa el elsőként. A hamis szoftverek készítői egyébiránt más keresőoptimalizálási trükköket és hitelességi csapdákat is bevetnek. Nem sajnálják a weboldalakat: egy-egy hírhedt cég egyszerre több rosszindulatú programot és több száz oldalt is fenntart céljai eléréséhez. Ezen oldalak egy részén hiteles és jó programokként állítják be kártevőiket, míg másokon csupán hivatkozásokat helyeznek el, hogy a keresők relevánsabb információként értékeljék oldalait, s így a találatok között előbbre sorolják. A Washington Post tudósítása szerint például az elmúlt hónapokban ezzel élt egy hírhedt indiai cég is, amely egyszerre több mint 20 ezer domaint jegyeztetett be. Feketelistás oldaluk – amely elsőként kérte az álkémprogramjuk telepítését – látogatottsága augusztus közepén elérte a napi 560 ezer felhasználót. A cég által programozott hamis szoftverek – Antivirus 2008 Scanner, Antivirus 2009 Freeverscan, Power Antivirus 2009 – honlapjainak forgalma pedig a DHL, a Chrysler vagy a német Ebay weboldalainak látogatottságával vetekedett.

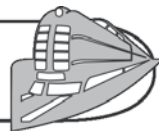
Mit tehetünk ellenük? Legegyszerűbben úgy védekezhetünk, ha olyan vírusirtó programot választunk, amely a vírusvédelem mellett a kémprogramoktól is megóvjaa a számítógépet. Az egyik leghatékonyabb és egyben

Sokáig csak megbújnak

legnépszerűbb ma az ESET NOD32 Antivirus, vagy ennek a tűzfalat és levélszemétszűrőt tartalmazó változata, az ESET Smart Security. De meg lehet említeni a Symantec vagy a Kaspersky termékeit is, hiszen az összes elismert vírusirtó rendelkezik ma kémprogramvédelemmel is. A kereskedelmi programok mellé ráadásul támogatás is jár, az ESET termékei esetében ez magyar nyelvű, e-mailés és telefonos támogatást is tartalmaz. Emellett biztosak lehetünk benne, hogy nincsenek olyan funkciók (mondjuk pont a kémprogramvédelem), amik kimaradnak a programból, erre ugyanis van példa a valódi vírusirtók ingyenes változatai esetében.

Másik megoldásként pedig legyünk résen. Mindig alaposan informálódjunk, mielőtt valamit telepítenénk a gépünkre. Ne telepítsünk semmi olyat, amelyet egy weboldal vagy egy felugró ablak ajánl. Egy valódi vírusirtót vagy kémprogram-eltávolító alkalmazást gyártó cég soha nem fog felugró ablakkal riogatni, és letöltésre csábítani. Főként a felnőtt tartalmakat kínáló oldalaknál legyünk nagyon körültekintőek, hiszen azok több értelemben is a fertőzések melegágyai. Ne telepítsünk semmilyen bővítményt, még ha nagyon kéri is az oldal. Egy videó nem ér meg ennyit. S ami a legfontosabb: legyünk skeptikusak. Még a szoftvergyűjteményekben (például a letolkozpont.hu oldalon) se válasszunk ismeretlen vírusirtót, mivel sajnos ezek kínálatában is néhol felbukkannak az álkémprogramok. Őket is át szokták verni.

Spanyolország expressz

Sagrada Familia

A monda szerint a katalán fővárost Hercules alapította, azt meg hiteles forrásokból tudjuk, hogy Barcelona Madrid nagy vetélytársa, az ottani emberek harcos természetűek, sokat küzdöttek az autonómiáért meg a katalán nyelvért, míg 1980-ban megválaszthatták a tartományi parlamentjüket. Az utazónak még be sem kell érnie a városba, máris úton-útfélen nevezetességekbe, látnivalókba botlik. Ha Gitta néni nem figyelmeztet, a langymelegben mi is nekimegyünk a hatvanhat méter magas oszlopnak, amelyen Kolumbusz áll, a nagy felfedező, és olyan diadallal, mint 1492-ben állhatott Amerika partjainál. A talpazaton domborművek mutatják be a nagy ember életének jelentősebb állomásait.

A társaság, bár még nem melegedett össze, jónak tűnik. Valaki mögöttem viccet mesél Kolumbusz Kristófról, oldva a hangulatot. Az óváros, ahol megszállunk, a kikötő közelében fekszik. A vacsora remek, a piszt-ráng ropogós, a pincérfű vidám, énekelve-táncolva hordja a tálcaikat.

Az esti sétán a sugárút árusai mosolygósak, a virágok ontják az illatot, itt utcai zenészek, ott tűznyelő fakír szúr kést magába, majd jön a kalapozás. A hangulat hamisítatlanul déli, csak az ember keze kezd hamar zsiBADNI. Hogy miért? Mert fél. Bennem is megmaradt, hogy kolléganóm táskáját itt emelték el, pénzestül, iratostul. Aztán a széles körutak, a lecsapott utcasarkok, melyek a bűnözők miatt ilyenek, megnyugtattak, nem kell félni az elővárosaival négymillió lakost magába fogadó Barcelonában.

Másnap rácsodálkozunk a Három Grácia-szökőkútúra, a százötven éves Operaházra, amely Európában a második legnagyobb a maga három és fél ezres férőhelyével. Az ember itt járva már elhiszi, hogy az építészeti stílusok csaknem mindegyike megtalálható a városban, tisztán vagy keverten. És itt van Antonio Gaudi, aki a helyi hagyományt egyéni formanyelvvel ötvözte: ház-

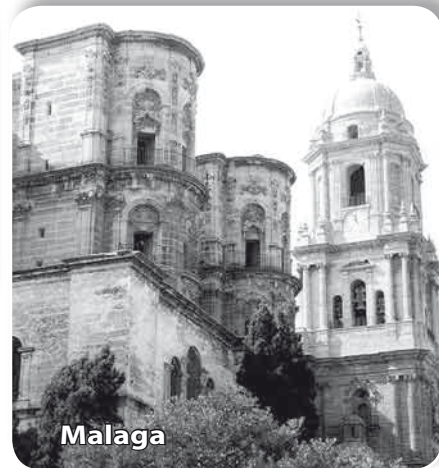

Mezquita

csodái hol habos süteményre, hol tornyos fagyalitra, hol csobogó vízre vagy fodrozódó tengerre emlékeztetnek. No és itt van a Sagrada Familia (Szent Család) -templom, amely, ki tudja, mikorra lesz kész, és mi valósul meg a mester álmából, hiszen rajzok nincsenek, csupán a művész leírásai, és pénz sincs a folytatásra, csak az adományok, a lassan gyűlő péterfillérek. Granada más. Ott nem láttunk ilyesmit. Az Alhambra, a spanyolok Vörös Erdője, vagy inkább palotája, makulátlanul tiszta, pedig a látogató fél napot is eltölt ott, mert ez az iszlám építészet varázslatos alkotása, bár van, aki színpadi dekorációnak tartja. Profán épület, abban a korban, sehol másutt Európában nem volt hasonló, hiszen a kastélyok, a várak zord semmik ehhez képest. Itt emberi a lépték, itt a víz, a növény tartozéka a lakóternek, mirtuszillat leng a levegőben, ingerelnek a csurgókutak, a csörgedező keskeny padlócsatornák. Az építészeti díszítése a főszerep a világ egyik legismertebb műemlékében, ahol jól megkomponált egységben áll a fellegvár, a királyi palota meg a királyi nyaraló. A rózsák, a csodás növények és a megszámlálhatatlanul sok helyről érkező turista tovább színesíti az összképet.

Az út fárasztó. Megszállottaknak, ismeretekre vágyóknak állították össze, akik azért utaznak több ezer kilométert, mert mindent látni akarnak.

Malaga a Costa del Sol központja. Itt megtanultunk vino tintót kérni, megkóstoltuk a híres mazsolát, és Picasso városában illőn megnéztük a festő múzeumát. És volt idő ismerkedni a helybeliekkel, akik nem spanyolnak, hanem katalánnak, andalúznak, kasztíliaiainak nevezetik magukat, a legnépesebb város, élelmiszer-, textil- és acéliparral. Közlekedési csomópont is, amelyet szuperexpressz köt össze Madriddal. Sevillában van folyami

Malaga

és tengeri kikötő, pezsgő folklór, nyáron akár negyven fok meleg, buja növényzet, katedrális és Santa Cruz negyed, és mindez alig tíz méterre a tengerszint fölött.

Cordoba az arab építészeti emlékeket őrző hangulatos város. A busz nem fért be a szűk utcába, birkóztunk, húztuk a bőröndünket, de kárpótolta a szálloda, a hangulat, a hely szelleme. A város csendes, kicsi. Megőrizte arab és mór jellegét, zezgugos sikátoraiban könnyen eltéved az ember, a zsebkendőnyi terekre, a fehérre meszelt, erkélyes, parányi belsőudvaros házakra jó rácsodálkozni. És így vagyunk az ezüst- és bórdíszműves műhelyekkel, no meg a híres cordobai csizmákkal is. A város valójában mégis a Nagymecsettel, a Mezquitával vonzza a turistákat. Katedrális lett az egykori mór mecset, amely az Alhambra mellett az ország egyik legjelentősebb műemléke. A iszlám világ legnagyobb alkotásainak egyike százhetvenkilenc méter hosszú, többször cserélt gazdát, állandóan építették és bontották. Igaz, kívülről csak a kapuk mutatósak, de a belső szépség káprázatos.

A Narancs-udvarban sok citrusfa, pálmák, alattuk, a medencénél végezték a moszlimok a rituális mosakodást. A Pálmakapun át jutunk a mecset imaterébe, ahol tizenegy és fél méteres oszloperdő fogad, szám szerint nyolcszázötvenhat. A tér végtelennek hat, meghökkentően óriási. A kupolával fedett tér falain a Koránból vett idézeteket növényindák és geometrikus ábrák díszítik. És végezetül: nekem mégis Cordoba a hab a tortán!

Növények, babonák (2.)

Házunk tájáról

A vasfűről (Verbena) a nép azt hitte, hogy segítségével kincset lehet találni, valamint kinyitja a zárat és a lakotkat. A tévesztő- vagy más néven felejtőfű arra lehet veszélyes, aki rálép, ugyanis a hiedelem szerint ezután egész éjjel bolyongani fog, és nem talál haza. A virág-

vasárnap megszentelt barkát némely vidékeinken megették, mert úgy vélték, ez megóvja az embereket a torokfájástól és a hidegleléstől. Még ma is élő szokás, hogy a szentelt barkát kiviszik a hozzátartozók sírjára. Hogy a borászok se maradjanak ki a legendagyártásból, íme egy 1831-ben

kiadott jóskönyv idézete: „Ha a' szőlő hóld tóltén virágzik, tellyes gyümölsöt fog teremni, melly a' hordókat megtölti, következőképpen a' nyár jó leszén.”

Csalnak a kígyóbűvölők

Csalnak a kígyóbűvölők! Figyelmezteti a turistákat egy francia zöld szervezet. A kobrák nem a fúryla hangjára kezdenek „táncolni”. Ugyanis süketek, nem is hallják a zenét. A produkció előtt megérintik őket, amitől veszélyt éreznek, és emiatt emelkednek fel. Az állatvédők most a mutatóanyagok bojkottjára szólítják fel a turistákat. Marokkóban járt szakemberek ugyanis kiderítették, hogy a kígyóbűvölők kiviszik az állatok mérgefogát, amitől azok néhány hét vagy hónap múlva elpusztulhatnak.

Kellemetlenkedők (2.)

Együtt élünk velük. Sokan vannak, és sokfélék. De vigyázat! Adott estben bárkiből válhat pillanatok leforgása alatt kellemetlenkedő.

A **méregzsák**. Képes bárhol, bármikor rövid idő alatt tönkretenni egy egész társaság hangulatát. Pizlicsáré dolgoktól is kiakad, és érzelmeinek gátlástalanul hangot ad. Imád cirkuszolni nyilvános helyen, sírni, kiabálni, dühöngeni, miközben partnere, hozzátartozói majd elsüllyednek szégyenükben.

A **tapintatlan**. Mindenbe beleköttyog. Mindenbe belekérdez. Kilesi a titkokat, vagy sokat sejtetően hallgat, és zavarba hoz minket a pillantásával. Körüldöngicsél, pátyolgat, hogy egy alkalmas

pillanatban megszerezze az információt. Könnyörtelen faggató.

A **kuncsorgó**. Imád szíveséget kérni. Ha nehézsége adódik, első gondolata: ki tudna segíteni? Nem érzi azonban, hol a határ, és kérséivel legalábbis zavarba hozza az ismerőseit. Mert megsérteni nem akarják, szívtelennek sem akarnak látszani, viszont segíteni sem áll módjukban vagy szándékukban. Van olyan kuncsorgó, aki megszállottan, gátlástalanul kér kölcsön: könyvet, CD-t, és olyan is van, aki állandóan kisebb-nagyobb feladatok elvégzésére kéri családtagjait, barátait, mert a munkát leginkább szervezni és nem végezni szereti.

A honfoglalók divatja

A magyarok jólöltözöttsége bizonyos korszakokban közsímet volt, de azt valószínűleg kevesen tudják, hogy honfoglaló őseink egyenesen divatdiktátornak számítottak: az akkori Nyugat tőlük leste el a még ma is alapdaraboknak számító öltözékeket. Ázsiából érkező elődeink térdig érő kabátjából, a kazakból lett a mai zakó, az együtt viselt kazakból és nadrágból az öltöny, a kaftánból a kabát, a kepenegből a köpönyeg, a kalpagból a kalap, a háromnegyedes szárú, puha cipőből a mokaszin. A korabeli nyugati krónikákból

és a hazai régészeti leletekből is egyértelműen kiderül, hogy elődeink nagyon adtak a külsejükre. Ruháik, fegyvereik, eszközeik nemes anyagokból, nagyon gazdag, finom díszítésekkel készültek. És ez nem csupán az előkelőségekre, hanem a köznépre és a harcosokra is jellemző volt. Volt még egy jellegzetessége az akkori magyarság öltözködésének: ezen a téren egyértelmű volt az emancipáció, hiszen a férfi és a női viselet között alig volt eltérés.

A férfiak és nők a felsőtestükön álló nyakú, kender- vagy

lenvászonból készült rövid, dísztelen inget viseltek. Ennek az ujját, mint a nadrágok szarát pánttal, nemritkán ezüstpánttal fogták össze. Az ingnek volt hosszabb változata is, ezt széles bőrvö tartotta össze. A felsőruha alatt teljes alsóruhát hordtak. Ezt a higiéniai szempontból forradalminak számító öltözködési szokást szintén tőlünk vette át a „művelt Európa”. E fölött viselték a gazdagon díszített kaftánt, amelyet nemcsak hátul, hanem a lovaglás miatt kétoldalt is felhasítottak. Később jött divatba a zeke, a nemezköpeny, a szőr- és ködmön és a szűr.

Dédim mesélte

Egy délután átszaladtam a dédikémhez, aki néhány háznőre lakik tőlünk, hogy interjút készítsék vele. Szívesen válaszolt a kérdéseimre. Érdekes volt számomra, hogy az iskolát oskolának mondta, de más érdekes kifejezést is használt beszéd közben.

– Hány osztályt fejeztél be? – tettem fel az első kérdést.

– Hármat, de mindig mentem az oskolába.

– Hogyan telt egy hétköznapi a gyermekkorodban?

– Hat órákor keltem, kihajtottam a libákat a legelőre, utána hét órára mentem oskolába. Tíz órákor vége lett a tanításnak, hazafelé visszahajtottam a libákat, utána pedig kettőkor megint balagtunk az oskolába.

– Mesélnél a libaterelésről?

– Egyszer kihajtottam a háziállatokat a legelőre. Fáradt voltam, mert az otthoniak korán keltettek, ezért lefeküdtem a zöld, harsogó fűre és elaludtam. Amikor a libák jóllaktak, hazamentek, én meg csak szunyókáltam. Délben az apám keltett fel, hogy a libák hazamentek, én pedig sehoh sem voltam.

– Mi a foglalkozásod?

– Cukrász vagyok. A környező falvakban ismerik a nevem, mivel jól tudom készíteni a pörkölcukros diós tortát.

– Kitől tanultál sütni?

– Senkitől. Nagyon szerettem sütni-főzni, és magamtól megtanultam.

– Mit játszottatok, amikor éppen nem dolgoztatok?

– A sarkon rongyabdáztunk meg sültyúkoztunk.

– Ezt hogy játszottátok?

– Párokba álltunk. Egy gyerek állt legelőn, az volt a tyúk. Amikor a tyúk elkiáltotta magát, hogy „süttülülü sültyúk”, akkor az utolsó pár elengedte a kezét, egyikük jobbra, másikuk balra futott. Aki nem fogta meg időben a tyúk kezét, az lett a tyúk.

– Hol és hogyan ismerkedtél meg a déditával?

– Egy kocsmában ismerkedtünk meg. Ő éppen kuglizott, és engem kért meg, hogy állítsam fel a babákat. A játszmát a tatád nyerte, és adott nekem tíz dénárt, és azt súgta a társainak: „Adok neki tíz dénárt, mert úgyis ő lesz a feleségem.”

– Meséld még egy történetet a gyerekkorodból.

– Anyámnak volt egy testvére, és együtt hajtottuk ki a libákat. Mindig megkért, hogy én terelgessem az ő libáit is. Ha nem volt kedvem hozzá, akkor azt mondta, hogy nem én kapom el a tulipános ládáját. Mégsem az enyém lett, hanem a Bözse nenédé.

**Asztalos Petra, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi**

Ada

Szépül a Cseh Károly iskola környéke. A fákról lemetszették a száraz gallyakat és összegyűjtötték a lehullott leveleket.

A közelmúltban az iskola minden osztálya kapott egy labdát. A tanulók nagyon örültek.

Az 5. f osztály véleménye szerint az eddigi legjobb házi feladat magyarból az volt, amikor saját mesét kellett írniuk.

– **Nagy Stefánia**

Az osztály tanulói nagyon élvezik, hogy most rájuk került a sor, hogy megnyomják az óra elejét, illetve végét jelző csöngőt. Az ügyeltesek reggel 7-től délután 1 óráig kötelesek a helyükön ülni. Többen élvezik azért, mert nem kell bemenni az órára, igaz, hogy aztán be kell pótolni a tanultakat, a legszomorúbb viszont, hogy az ellenőrző, illetve dolgozatírás alól nincsenek felmentve. – **Juhász Marina**

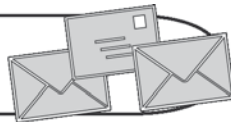
Szabadka

Halloween alkalmából a Đuro Salaj iskola 7. c osztályának tanulói jelmezbe öltöztek. Korán reggel mentek az iskolába, hogy elkészüljenek. Sok szellem és két boszorkány volt köztük. Még sóprút is tettek a tanterem ajtajához, hogy elűzzék a gonosz ördögöt. – **Budincsevity Brigitta**

A hetedikeseknek lehetősége nyílt arra, hogy egynapos tanulmányi kirándulásra menjenek a Ludasi-tóhoz. A kirándulást dr. Mészáros Gábor szervezte. Az ökológiával kapcsolatos ismereteiket kívánták bővíteni a tónál látottakkal. Kohajda Kornélia biológia-tanárnő több terepi feladatot is adott a tanulóknak.

– **Kurina Viktória, Toldi Viktória**

MIZUJS?

Tatámat faggattam

Egy délután elmentem a tatámhoz, Tompa Istvánhoz, hogy interjút készítsék vele. Az idő már felszántotta tatám homlokát. Ő magas termetű, vékony ember. Ősz haját hátra fésüli, ami olyan, mint télen a hóval borított háztető. Egy kicsit bíceg, mert fájnak a térdei. Már a 76. életévét is betöltötte. Épp a tévét nézte, amikor megérkeztem. Elzárta a készüléket, és így hozzáfoghattam a kérdezgetéshez.

– Hány osztályt végeztél?

– Négy osztályt jártam itt Szilágyin, az e lemiben, utána Apatinban a polgári iskolába jártam.

– Ha jól tudom, szindarabokban is szerepeltél.

– Igen, már az óvodában és az iskolában is szerepeltem, de felnőtt koromban is színészkedtem. Amikor betanultunk egy darabot, felléptünk a környező falvakban. Akkoriban 250–300 személy is összejött a kultúrotthonban. Ba-

ranyába és Magyarországra is elmentünk a szindarabokkal.

– Mivel foglaltátok még el magokat?

– Dalárdába jártunk, és az ott tanult énekekkel felléptünk. A templomi kórusban is énekeltem, sőt 1947 óta tagja vagyok.

– Hol ismerkedtél meg a mával?

– A faluban egy-két helyen volt a céció. Oda jártak össze a fiatalok. Volt ott egy harmonikás, ő muzsikált, mi meg táncoltunk. A mama járt tánciskolába is. Ott meglestük a lányokat, ahogy táncolnak, és utána hazakísértük őket. Én is így tettem.

Megköszöntem tatám választait, megpuszítottam, felültem a keképáromra, és hazafelé vettem az irányt. Közben elgondolkoztam, hogy mennyit változott a világ.

**Tompa Melitta, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi**

Színjátszócsoporthalakult

November 8-án alakult meg a Népkörben a színjátszócsoporthalakult. Vezetői Ralbovszki Csaba és Gregus Zalán színészek. Nagyon sok érdeklődő tanuló gyűlt össze. Alig jutott mindenkinek hely. Az első foglalkozás során mindenféle izgalmas játékokat játszottak. Mindenki élvezte, és szívesen töltik majd szombatjaikat a színjátszó csoport összejövetelein.

Kadván Zsuzsanna, 7. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Eszéken jártam

Eszék Horvátországban, Baranya megyében van. A Dráva jobb partján fekszik, mocsaras vidéken, ezért a latin neve Mursa (mocsár). A török időkben 8 kilométer hosszú hidat építettek fából a mocsaras terepen. A történelem folyamán sokszor fontos közlekedési csomópontnak számított a város. Budapesttel és Béccsel áptották a kapcsolataikat. Érdekes volt számomra a jezsuita iskola és a kapucinus kolostor. Az egész város nagyon hangulatos. Gyönyörködtem a szecessziós épületekben, a szökökútban, érdekes volt a villamos is. Végigmentem az Ifjúság nevű gyalogos hidon, amely kicsit kileng a lépéseink alatt. Eddig nem sokat tudtam erről a városról, de nekem nagyon tetszett.

**Bencze Vujić Lehel, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Szavalóverseny

Iskolánkban november 18-án tartottuk meg a Nemes Nagy Ágnes Szavalóverseny iskolai fordulóját. Tizenkét alsós és tizenkét felsős tanuló vett részt rajta, akik Fehér Ferenc és Ács Károly verseit szavalták. A szabadkai döntőbe a következők jutottak tovább: Guzvány Martina (1. osztály), Rekettye Emília (2. osztály), Pap Nikoletta (3. osztály), Péter Kinga (4. osztály), Marásek Edina (5. osztály), Dienes Blanka (6. osztály), Koleszár Olga és Buják Csilla (7. osztály). Sok szerencsét kívánunk nekik Szabadkán.

**Lovász Tibor, 7. osztály
József Attila iskola, Bácskertes**

Hogyan éled meg a kudarcokat, csalódásokat?

1. Tegyük fel, hogy a legjobb barátod/barátnőd nem jön el a születésnapodra. Hogyan fogadod ezt?

- a) Megpróbálok nagyon szuper bulit szervezni. (0)
- b) Még egyszer felhívom, hátha történt valami. (2)
- c) Jellemző rá, pont az ilyenek miatt szoktunk vesznekedni. (4)

2. Terjed az influenza, mindenki köhög és szipákol. Te elkapod a náthát?

- a) Nagy ügy, van rosszabb is a megfázásnál... (0)
- b) Naná, engem imádnak a vírusok! (4)
- c) Nem hiszem, be vagyok oltva influenza ellen. (2)

3. A legjobb barátod/barátnőd három hónapja ígéri, hogy visszajön hozzád a kedvenc filmed.

- a) Gondoltam, hogy így lesz. (4)
- b) Úgyis én szoktam csinálni ilyesmit... (0)
- c) Nem akarja bevallani, de tudom, hogy elveszítette. (2)

4. Meglátogatod az influenzás barátnődet a kórházban. Mit mondasz neki?

- a) Látszik, hogy megviselt a dolog! (4)
- b) Fel a fejjel, lesz ez még jobb is! (0)
- c) Mondd el, hogy történt! (2)

5. Az egyik bulin a barátnőd szimpátiája bókolni kezd neked. Hogyan reagálsz?

- a) Élvezem a hízelgő szavakat. (2)
- b) Nem gondolja komolyan, úgyhogy faképnél hagyom. (4)
- c) Kissé kínosan érzem magam. (0)

6. A barátnődet zaklatják, és hozzád fordul. Hogyan vigasztalod meg?

- a) Felajánlom: máskor is forduljon hozzám. (4)
- b) Elhárítom. (0)
- c) Megkérem, mesélje el pontosan, min megy keresztül. (2)

7. Melyik vélekedést osztod leginkább?

- a) Az ember mindenképp cselekedjen! (0)
- b) Az ember gondolkodjon, mielőtt dönt! (2)
- c) Az ember megbízhatatlan lény. (4)

Romokban heversz, ha valaki nem tartja be a neked tett ígéretét. Avagy inkább optimistán úgy teszel, mintha észre sem vennéd a másik hibáját?

Értékelés

0 és 8 pont között: AZ ERŐS AKARATÚ

Remekül leplezed a csalódásod! Bármilyen történeten is, tele vagy tetterővel, optimizmussal, rendíthetetlen hittel és bizakodással. Mindig úgy döntesz: irány a szebb jövő! A barátaid sokra tartják lelkierődet. Ám vigyázz, nehogy kíméletlenné válj, figyelj arra, amit mások mondanak! Jó, ha nem fognak ki rajtad a csalódások, gondold azokra is, akiknek szükségük van rá, hogy néha meghallgasd őket.

9 és 18 pont között: A RACIONÁLIS

Egyszerűen tudomásul veszed a csalódásokat, hideg fejjel mérlegelve, hogyan történhetett ilyesmi. Gyűjtöd a tényeket és az információkat, hogy a balul sikerült randevú vagy szerelmi csalódás ne eshessen meg veled újra. Vigyázat: az ész nem mindig tud felülkerekedni a szívügyeken! Hallgass olykor az ösztöneidre is! Ha nem rejted mindig véka alá a csalódottságod, hamarabb találsz valakit, aki megvigasztal.

19 és 28 pont között: A CSALÓDOTT

Ami elromolhat, az el is romlik! – vallod. Új szimpátia jelenik meg az életedben? Meg fog csalni. A legjobb barátnőd/barátod is biztos rosszat mond a hátad mögött. Éppen ezért vagy dühös, sértődött és hajlamos a sírásra. Ha negatívan állsz a dolgokhoz, ne csodálkozz, hogy bekövetkezik, amitől tartasz! Elég az áldozatszerepből, legyél nyitott a meglepetésekre! Ha egy kicsit több önbizalmod lenne, előbb megtalálnád a jó dolgokat.

**„Kedves Bori Mária!
Nekem az a problémám, hogy ha meglátok egy helyes pasit, akkor abba rögtön belezúgok, miközben egy másik pasi is tetszik! Mit tegyek??? Kérlek, segíts!!!**

13 éves lány”

Válasz:

Kedves 13 éves!

Jó kérdés! Mit tegyél, ha rögtön megtetszik valaki! Semmi esetre se vallj neki azonmód szerelmet! Mert az VONZALOM, ami nálad jelentkezik (vonzónak találsz a szép fiúkat), és ez nem egyenlő a szerelemmel. Serdülőkorban pedig a hormonok, amelyek a szervezetben képződnek, néha elborítják az agyat, a tapasztalatlanság pedig hozzásegít, hogy félreértelmezzük a történéseket. Az életben sokan lehetnek a számodra szimpatikusak, kevesebbhez vonzódsz, és még kevesebb az olyan ember, akihez szerelem fűz. Amikor valakit vonzónak találunk, szemeztünk, flörtölhetünk, kokettálhatunk vele. A „flört” az értelmező szótár szerint: 1. angol eredetű szó, szerelmi játék, kacérkodás, könnyed udvarlás, illetve ennek elfogadása. 2. Futó szerelmi viszony, kaland. Ha az idegen szavak szótárát lapozod fel, a következő definíciót találsz: szerelmi játék, játékos, könnyed udvarlás, illetve ennek elfogadása. Általában különbséget tesznek az ismerkedés és a flörtölés között. Az ismerkedésben benne van a hosszú táv lehetősége, míg a flörtölés inkább következmény nélküli rövidtávú viszony. Tudnod kell, hogy flörtölni nem szabad mindenkivel, pl. a legjobb barátodd pasijával vagy szimpátiájával, vagy akkor, amikor egyedül vagy az utcán, teljesen ismeretlen személlyel stb. A flörtölés jeleinek számítanak, pl.: 1. Figyel, hosszan néz, sőt bámul, 2. Nem hagy ki egy alkalmat sem, hogy bókoljon, 3. Nem hagy ki egy alkalmat sem, hogy csípős megjegyzéseket tegyen bármire, ami veled kapcsolatos, 4. Finoman hozzád ér, melléd ül, 5. Keresi a társaságod, a buliban, közös csapatban akar játszani veled, ha társasjátékozásra kerül a sor. Vagy éppen ellenkezőleg az ellenfeledként. Van olyan flörtölés is, amikor testi kontaktusra is sor kerül. Például, amikor hallgattok, vagy nem közvetlenül egymással beszélgettek, csak összekapcsolódik a tekintetetek, és megtörténik egy könnyed, leheletfinom érintés. Ez lehet egy bulin, beszélgetés, megbeszélés közben. A távolsági flörtölésnél ne kapd el a tekintetedet, rövid pillanatokra engedj meg, hogy a szemedbe nézzen. Ha pedig együtt tudsz nevetni vele, megmutatod, hogy nem vagy feszélyezett a társaságban. Legtöbbször nem történik a flört után semmi sem, elválnak az utaitok, de megtörténik az is, hogy szerelmi viszony lesz belőle. Ez tanulási-, gyakorlati folyamatnak számít. Azonban ezzel is óvatosnak kell lenni, nehogy túlzásba vidd, és a környezeted „könnyűnek” bélyegezzon meg.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok, és óriási a problémám. Két fiút szeretek, az egyiket már nagyon régóta, úgy hat éve, a másikat, amióta elindultunk iskolába. Nagyon szeretem őket! Nem tudom, mit csináljak!? Rám szoktak nézni, néha mosolyognak. A gondom az, hogy nem tudom, én tetszem-e nekik. Kirándulni voltunk, és az egyikük egy másik lányt kerülgetett, a barátja meg engem. Az mit jelentett? Azt, hogy engem az a fiú utál? Tanácstalan vagyok, még azt sem tudom eldönteni, hogy én magam szép vagyok-e vagy sem. Mit tegyek, hogy észrevegyenek? Kérlek, segíts!

Dupla2”

Válasz:

Kedves Dupla2!

Szóval két fiút is vonzónak találsz. Az egyik már régebről tetszik, a másik egy kicsit rövidebb ideje. Nem tudod, hogy te tetszel-e nekik, mit tegyél, hogy észrevegyenek. Emellett még nem ismered önmagadat annyira, hogy eldöntsd, szép vagy-e vagy sem. Kezdjük hátulról! Hogy milyenek vagyunk, látjuk a tükörben, és lépten nyomon véleményt, visszajelzést kapunk a körülöttünk élő személyektől: család, óvoda, iskola, utca... Csak meg kell hallgatnod, mit mondanak rólad a társaid, a szüleid, a tanáraid.

Hogy szép-e valaki, az attól függ, aki nézi. Ha kedvel valaki, annak biztosan szebb vagy, mint annak, aki utál. Serdülőkorban, amikor megkezdődnek a testi változások, sokszor megtörténik, hogy nem tetszetek önmagatoknak, elégedetlenek vagytok a külsőtökkel. De ez általában átmeneti dolog. Vedd le a fekete szemüvedet, és a tükörben meglátod a szép arcvonásaidat, mandulaíví szemedet, fitos orrodát. Az öltözködés, a frizura nem kellene, hogy olyan fontos legyen. Legyél igényes, tornázz, mozogj, hogy szép tartású, formás alakú lány legyél (ha az izmok erősek, akkor a súlyfőlöles is formásabban áll). Ha mosolygós, kedves, barátságos vagy a fiúkkal (és a lányokkal is), nagyon gyorsan kiderül, hogy te kinek tetszel. Ne lepődj meg, ha nemsokára más fiúk is elkezdnek érdeklődni felőled, és gyorsan elfelejted ezt a kettőt, akik eddig nem mutattak érdeklődést irántad (sőt más lányok körül forogódnak!), tehát nem is tetszel nekik. Ha szeret valaki a közeledben lenni, ha titokban figyel téged, követ a tekintetével, ha rád mosolyog, ha köszön, amikor találkoztok, nagyon valószínű, hogy nem vagy el-lenszenves számára.

„Kedves Bori Mária!

Elhatároztam, hogy jelentkezem, hátha tanácsot tud adni, és esetleg tisztábban látom a dolgokat, mert zavarosak az érzéseim. Nagyon tetszik egy fiú az iskolámból. Úgy gondolom, ő ezt már tudja, habár nem merném neki közvetlenül elmondani. Régóta szerelmes vagyok belé, és nagyon is jól ismerem, szoktunk egy társaságban is lenni. Egyszer, amikor társaságban voltunk és hülyéskedtünk, rá is kérdezett a dologra. Én poénból rávágtam, hogy igen, és utána nagyot röhögöttünk. Ennyiben maradt. Félek, ha bevallom neki, hogy szeretem, még barátok sem maradunk. Kérem, segítsen, mit tegyek?

Dina”

Válasz:

Kedves Dina!

Az az igazság, hogy te már nyíltan kimondtad neki az érzéseidet, igaz nem a legjobb szövegvagykörnyezetben, viccbe, poénba burkolva. Kvázi kinevetett. Ez két okból lehetett: azért, mert tényleg nem tetszel neki, vagy azért, hogy elkendőzze a saját érzéseit, amit ő sem mer nyíltan kimondani, hisz ugyanazok a kételyek, félelmek és szorongások töltik ki a lelkét, mint ami benned is van. Mit tehetsz? Várnod kell az ő lépését. Előbb-utóbb biztosan színt vall. Vagy úgy, hogy haverok maradtok, vagy pedig úgy, hogy ő is bevallja, mit érez irántad, és felkér, hogy járjatok. Legyél türelmes, kedves, barátságos, tartsd vele a kapcsolatot, ápd a jó viszonyt, a többi sajnos most nem rajtad múlik.

Mikulás bácsi csizmája

A hófehér, szikrázó országúton, ami az eget összeköti a földdel, s ami fölött úgy szálldosnak a csillagok, mint a falevelek, egy nagyon öreg, jóságos arcú bácsi haladt lefelé. Az út két szélén álldogáló, hólepte fák összesúgtak mögötte:

– Viszi már a jó öreg Mikulás a sok ajándékot!

Mert bizony ő volt az, a jó gyerekek öreg barátja, aki akkorákat lépdel csizmáiban, hogy egyetlen éjszaka bejárja a világ összes városait és falvait. S akinek puttonyából sohasem fogy ki az édesség, jut abból minden jó gyerek cipőjébe.

Most is alig lépett hármát-négyet, már lent volt a földön, és körülnézett, hogy melyik ablakban talál gyerekcipőt. Ahogy nézdegélt, észrevette, hogy valaki alszik az utcai padon. Odament hát hozzá, hogy megnézzze, ki lehet az a szegény, aki ilyen hideg téli éjszakán az utcán húzza meg magát. Egészen följe hajolt, és bizony majdnem elsírta magát a jóságos öreg. Megismerte az alvót. Sok, sok évvel ezelőtt cukrot és csokoládét vitt neki, s másnap még az égbe is fölhallatszott, ahogy ne-

vetett örömeiben. De ez már régen volt, azóta felnőtt ember lett kis barátjából, s íme, most itt fekszik a hideg, decemberi éjszakában.

Nem sokáig gondolkodott Mikulás bácsi, levette puttonyát, és megtöltötte az alvó zsebeit csokoládéval és mogyoróval. Aztán piros köpenyét is ráterítette, hogy ne fázzon, s mikor észrevette, hogy milyen rosszak a cipői, levetette mérföldjáró csizmáit, és ráhúzta a szegény ember lábára. Azután szomorúan és mezítláb ment tovább, hogy elvigye ajándékait a gyerekeknek.

S amíg a jó öreg Mikulás vándorolt a messzi városokban, az alvó ember álmodni kezdett a piros köpeny alatt. Azt álmodta, hogy ismét gyermek lett, puha paplan alatt alszik, s cipői cukorral telerakva ott állnak az ablakban. S míg álmodott, az útszéli, kopár fák följe hajoltak, és megvédték a széltől, a csillagok pedig egészen följe szálltak, és simogatva melegítették az arcát.

– Álmodj, csak álmodj! – susogták a fák, zizgették a csillagok.

S ő álmodott. Álmában elmúlt az éjszaka, szép, világos reggel lett, s annyi cukor és

csokoládé került elő cipőiből, hogy az asztalt is telerakhatta vele. Milyen boldog volt álmában, istenem, milyen boldog! A fák és a csillagok mondogatták is egymásnak:

– Csak föl ne ébredjen, míg ki nem tava-szodik...

De véget ért az álom, és véget ért az éjszaka, s a szegény ember csodálkozva látta magán a köpenyt és a csizmát. S mikor a zsebbe nyúlt, azt hitte, a tündérek játszanak vele, azok töltötték meg ennyi jóval a zsebeit.

Hát még mekkora lett csodálkozása, mikor a cukor és a mogoró mind pénzzé változott a zsebeiben. Csengő aranypénz lett valamennyiből, s most már vehetett házat, ruhát magának, s olyan lett az egész élete, mint az álom. Úgy nevetett megint, mint gyerekkorában. Mikulás bácsi boldogan hallgatta a nevetést. S a tündérek hiába kérdezték a jó öreget, miért jött vissza mezítláb a földről. Mikulás bácsi nem felelt, csak szelíden belemosolygott hófehér szakállába.

Zelk Zoltán
Tényi Kata rajza

Szárnyas történetek

Aligha van a szárnyasok között kényesebb jószág a szeplős tojásból kibújt kis pulykánál. Valaha meleg szobában nevelgették, óvták széltől, esőtől, hidegtől, még a napsugártól is, hogy baja ne essék. Aztán meg friss túróval, dióval táplálták, úgy lett díszbe a baromfiudvarnak, majd természetesre hívva a terített asztalnak.

IV. Henrik angol királynak a fácán meg a fogoly volt a legkedvesebb szárnyasa. Mindkettőt lencsepürével fogyasztotta. De nem vetette meg az áfonyával, vörösborból érlelt mandulás szilvával, illetve ribiszkezelés, narancsos, mustáros cum-

berland-mártással tálalt gyöngytyúkot sem. Egyébként ő volt az a népe jólétéért is aggódó uralkodó, aki egyszer így szólt a savoyai herceghez: „Azt szeretném, hogy vasárnaponként minden parasztnak tyúk főjön a fazékjában.”

A töltött csirkét már a középkorban ismerték, sőt akkoriban a töltött tyúk is szerepelt az étrendben. A szárnyasokhoz való töltelékelt vagdalt disznómájából készítették, tojássárgájával és illatos növényekkel fűszerezve.

Gallia meghódítása után főleg gall libák kerültek a rómaiak konyhájába. Onnan hozták a halakat is, mivel a gallok már horroggal, varsával, merítőszákkal, szigonnyal egyaránt halásztak, lényegesen fejlettebb technikával, mint a latinok. A szárnyasok megkopasztása, kibevezése, fűszerezése képzett szakácsok feladata volt a római nemesek házában. Nyársra húzni és a tűz fölött forgatni a sütésre kész állatot viszont már nem nekik kellett, hanem a rabszolgáknak.

A kínai konyhában a kacsahús szinte nélkülözhetetlen. Elkészítésének elképesztően sokféle módját tudják a szakácsok. Arra is képesek, hogy egyetlen kacsból száz különféle fogást tálaljanak élénk gyerekenyérnyi tálcáskákban. E fogások között szerepel a zsályával díszített kacsacocsonya is. A kínai éttermek étlapján mindig megtalálható az ananászos, a narancsszeletekkel körített, a bambuszrügyes, a csillagánizsos, a mandulás, valamint a szójas, mézes, konyakos kantoni kacska. Természetesen kapható minden kacsaelel fejedelme is: a pekingi kacska.

Szólásmagyarázat

Lenyeli a békát

Jelentése: elvállal valamely kellemetlenséggel járó feladatot, eltúr valamit, ami számára sértő vagy kínos, vagy esetleg hagyja, hogy rászedjék.

Keletkezéséhez egy adomát kell ismerni. Két ember megy az úton. Egy béka ugrol előtük.

– Te mennyiért ennéd meg ezt a békát? – vetődik fel az ötlet az egyikben.

A másik, nevezzük Pálnak, nem is veszi komolyan a dolgot.

– Száz koronáért – mondja.

– Na tessék, itt van – ugratja a barátja.

Pál szegény is, könnyen is ugrik, hát meg teszi. Tovább mennek, megint látnak egy békát. Pált fűti a bosszú, ezért addig biztatja, ingerli kapzsi barátját, hogy száz koronáért az is lenyeli a békát. Aztán tovább menve, Pál, aki a békát is megette, és a pénzt is visszafizette, végre kimondja a kérdést:

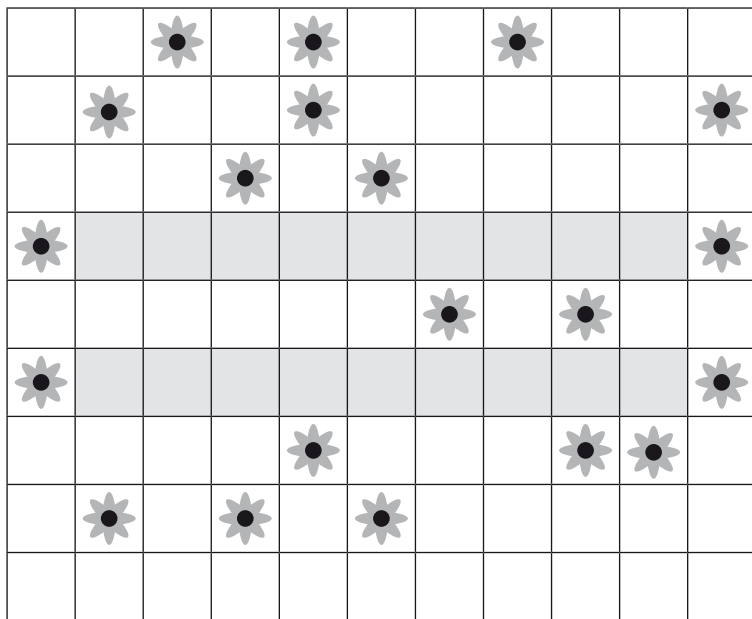
– Tulajdonképpen miért is nyeltük mi le a békát?...

Csízó

Csízó volt annak a naptárnak a neve, amely jóslatokat, álomfejtéseket és az időjárásra vonatkozó népi megfigyeléseket tartalmazta. A ma embere e tanítások nagy részét már megmosolyogja, de a megfigyelések többsége tudományosan is helytálló. Néhány jóslatról ma is elgondolkozhatunk.

- Ősszel, ha tiszta az idő, szél várható.
- Télnek kezdetén, ha az apró madarak nagy seregben mennek enivalót keresni, hideg és igen erős tél lesz.
- Ha sok a pókháló, nyáron szelet vagy esőt várj, télen pedig havat.
- Nedves tél után száraz tavaszt várj.
- Télen, ha hirtelen megszárad a papiros vagy más egyéb dolog, nagy deret jelent.
- Ha a kakas este kukorékol, időváltozás következik.
- A fülemüle, ha erősen és keservesen énekel, hamar tél lesz.
- Fehér felhő nyáron esőt hoz, télen havat.
- Fagyos időben ha kis hó esik, sokáig megmarad, ha nagy hó esik, hamar elolvad.
- Ha télen este a látkörben sok a fehér felhő, nagy havat jelent.
- Télen, ha igen fényesek a csillagok, vagy nagyon szikráznak odafenn, hidegnek a jele.
- Télen, ha nagy hó van, bőséget jelent, ha pedig dara- és köeső sok van, drágaságot jelent.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

- Pistike mondd meg, mi történt 1802-ben!
- Akkor született Kossuth Lajos.
- Nagyon jó. És 1805-ben?
- ...

A választ megkapod, ha berakod a rácsba a megadott szavakat, betűhalmazokat.

Kétbetűsek: ÉK, ÉT, ÉV, ID, IR, LI, MÍ, OK, VI.

Hárombetűsek: AVÉ, ICU, IPA, PIA, UTA, ÜTŐ.

Négybetűsek: ÉVIG, ITAT, KERT, POLO, PÓRT, RIMA, VOGL.

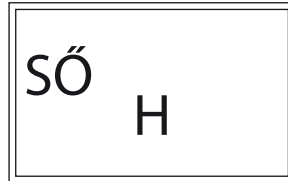

Ötbetűsek: GYANÚ, ISMÉT, KONTO, TARHÓ.

Hatbetűsek: ÉRLELI, PONTOS.

Nyolcbetűsek: NYELVÉSZ, VAKLÁRMA.

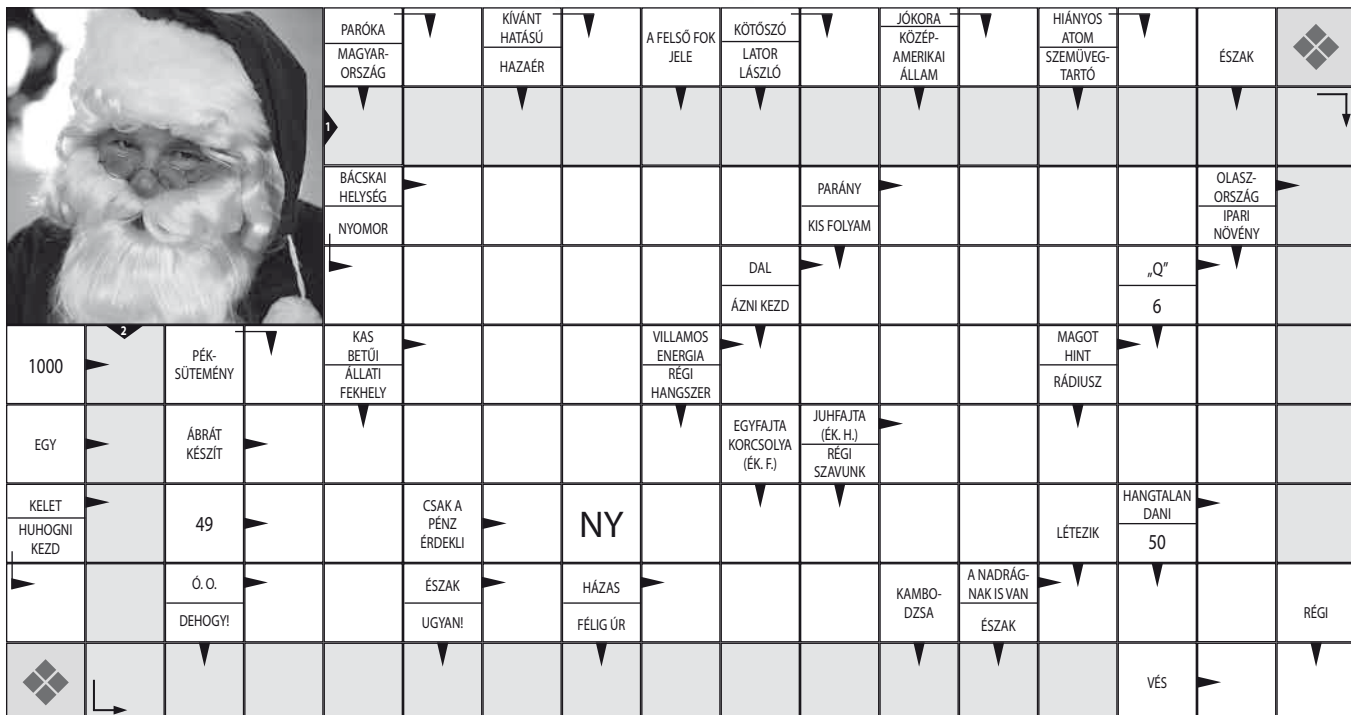
Tizenegy betűs: ADATRÖGZÍTŐ.

Betűrejtvények

1 2 3 4

Skandináv rejtvény (37.)

Nagyon időszerű Zelk Zoltánnak az a verse, amelynek első két sorát kell megfejtenetek. Úgy gondoljuk, nem lesz túl nehéz a feladat, hiszen elég ránéznetek a képre, s máris közel jártok a megfejtéshez.

PARÓKA
MAGYAR-ORSZÁG

KIVÁNT HATÁSÚ
HAZAER

A FELSŐ FOK JELE

KÖTŐSZÓ
LATOR LÁSZLÓ

JÓKORA
KÖZÉP-AMERIKAI ÁLLAM

HIÁNYOS ATOM SZEMÜVEG-TARTÓ

ÉSZAK

BÁCSKAI HELYSÉG
NYOMOR

PARÁNY
KIS FOLYAM

OLASZ-ORSZÁG
IPARI NÖVÉNY

DAL
ÁZNI KEZD

„Q”
6

1000

PEK-SÜTEMÉNY

KAS BETŰI ÁLLATI FEKHELY

VILLAMOS ENERGIA RÉGI HANGSZER

MAGOT HINT
RÁDIUSZ

EGY

ÁBRÁT KÉSZÍT

EGYFAJTA KORCSOLYA (ÉK. F.)

JUHFAJTA (ÉK. H.) RÉGI SZAVUNK

KELET HUHOJNI KEZD

49

CSAK A PÉNZ ÉRDEKLI

NY

HANGTALAN DANI
50

Ó. O.
DEHOGY!

ÉSZAK
UGYANI!

HÁZAS
FÉLIG ÚR

KAMBO-DZSA

A NADRÁG-NAK IS VAN
ÉSZAK

RÉGI

VÉS

Szóról szóra

K	Ő	L	A	P
K	A	L	A	P
F	A	Z	É	K

Juss el az első szótól az utolsóig úgy, hogy egy betű kivételével mindig az előző szó betűit használd. A betűk sorrendjét változtathatod. Az első sort könnyítésül megadtuk.

Játék a szavakkal

				R	CITERA
			T		ESZTER
	Z				ETELKA
					POROLÓ
					SZERET
			U		TANULÓ

A szavakat rakd olyan sorrendbe, és írd be az ábrába, hogy az átlóban egy vonós hangszer neve alakuljon ki.

Anagramma

				PÜFÖL
				KLÁRI
				TOROK
				SUGÁR
				LAKÁS
				GÁZOL

A betűk átrendezésével képezz új értelmes szavakat, és írd be őket a megfelelő sorokba! A kiemelt oszlopban egy szobanövény nevét kapod.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Minike

1	2	3	↘
	4		
5			
6			

Meghatározások:

Vízszintes sorok: 1. Déli gyümölcs, 4. Valami alatt levő helyre, 5. Mérges emberre mondják, 6. 51 római számmal.

Függőleges sorok: 2. Ilyen lap is van, 3. A folyadék, 5. Igeköző.

Betűdominó

E	S	J	E	G
E	E	M	V	D

A dominólapokat rakd olyan sorrendbe, hogy egy fehér bundájú állat neve alakuljon ki! A kezdő dominólapot megjelöltük.

A 36. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Leállították a körhintát.

Betűrejtvények

1. egyenes, 2. siker, 3. nevel, 4. Helén, 5. évelő, 6. nyúltagy

Lóugrásban

– De milyen nehéz végighallgatni!

Egy kis sport

kézilabda, atlétika; cselgáncs, lovaglás

Körszámtan

A keresett szám 24, mert az előző számhoz hol hozzáadunk 7-et, hol elveszünk belőle 5-öt.

Keresztszavak

Vízszintesen: takarít, szórtam

Függőlegesen: iskola, nyaral, portás

Játék a szavakkal

sólyom

A 35. skandináv rejtvény helyes megfejtése

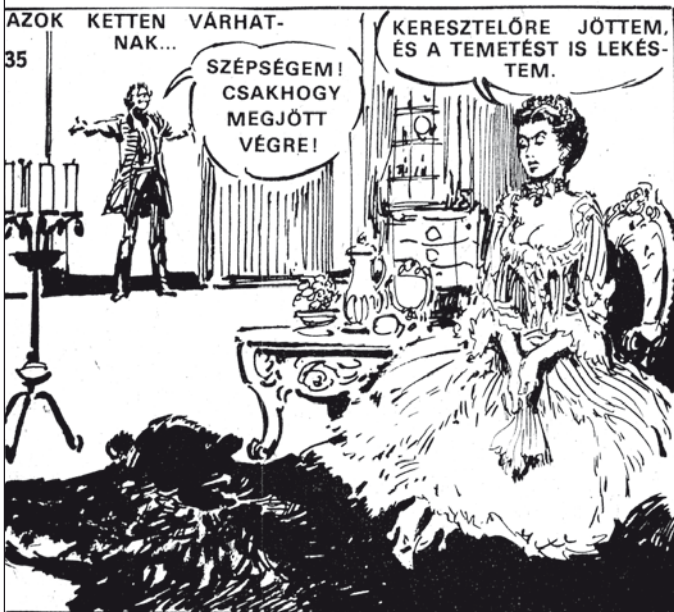
A GYERMEKEK JOGAINAK VILÁGNAPJA.

Könyvjutalmat kap

Pósa Vivien, Orom

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

KOS

Vigyázz, ezen a héten könnyen előfordulhat, hogy a fejedbe száll a dicsőség! Persze meg kell tanulni megtalálni az arany középutat. Eleinte meg kell magad erőttened, hogy elvégezzed a feladataidat. Ráadásul nehezíti a helyzetet, hogy egy komoly döntést kell meghoznod.

BIKA

Eddig nem volt szokásod, most mégis kényszerrel érzed, hogy ha kell, ha nem, mindenbe beleüsd az orrod. Kotnyeleskedésednek sajnos meglesz a következménye is, mivel előre nem látható módon jól összekeverednek a dolgok. Feleslegesen pazarolod az időt és az energiát, hogy mindent újból rendbe tegyél. Az volna az egyedüli üdvözítő cselekedet, ha csak a saját dolgaiddal foglalkoznál.

IKREK

Sohasem szeretted a magányt, mindig azt élvezted, ha emberek vesznek körül. Társaságban pedig különösképpen jól érzed magad. Most azonban előfordulhat, hogy néha úgy érzed, hogy a jóból is megárt a sok. Belevetted magad az élet sűrűjébe, vagy ha ehhez éppen nincs kedved, hát másokat kényszerítesz bele.

RÁK

Jól tudjuk, hogy ésszel él az ember, bár az érzelmek is nagyon fontosak. Most aztán valóban nem bánod meg, ha inkább az eszedre, és nem a szívedre hallgatsz. Pillanatnyilag a nyüzsgés nem túl szerencsés. Könnyen megteheted, hogy az érzelmeket félretéve csak a logikus irányba haladsz.

OROSZLÁN

Mindig igyekszel a saját utadat járni, nem igazán szereted, ha befolyásolnak. Most valóban azt tehetsz, amit csak akarsz. Halmazhatod az élvezeteket, gyűjtheted a sikerélményeket. A szerelemben ugyancsak szerencse kíséri, azonban előfordulhat, hogy egyik-másik barátod csalódást okoz.

SZŰZ

Igaz fárasztanak a kirobbanó érzelmi megnyilvánulások, most azonban mégis részed lesz benne, de egy cseppet sem fogod bánni. Akadhatnak konfliktusok a suliban, ezeket azonban könnyűszerrel rendezni tudod. Nem kell sok hozzá, és észre lehet venni, mások is mennyire vágnak egy kis jó szóra és elismerésre.

MÉRLEG

A szerencsecsillag a mesében is a legváratlanabb pillanatban ragyog fel és húny ki. Jelenleg ennek köszönhetően a ragyogás perceit élheted át, ha tudsz a kialakult körülményekhez alkalmazkodni. Akár hiszed, akár nem, nemcsak másokkal történhetnek kivételes dolgok, ezért önbizalomra és a jövőbe vetett hitedre egyformán szükséged lesz.

SKORPIÓ

A barátaid is és a szüleid is mindenben támogatnak. Azt is észre kellene vened, hogy mikor ilyen optimistán tekintesz a világra, a szerencse is sokkal inkább a pártfogásába vesz. Figyelj jobban, hiszen környezettedben van, aki támogatásra szorul!

NYILAS

Igazán elmondható, hogy remek ötleteid támadnak, ám rá kell döbbed, hogy valakik szívesen ellopják azokat. De téged sem kell féltetni, hiszen olyan ravasz tudsz lenni, ha szükséges, mint a róka, és túljársz mindenki eszén. Most aztán igazán jól jön ez a szerencsés tulajdonságod.

BAK

Minden a lehető legnagyobb rendben van. Elismernek, ismerőseid irigykednek, de azért nem kell aggódnod, nem tudnak, és nem is akarnak ártani. Elmondható, hogy manővereid sikerrel járnak. Most már csak az otthoni problémát kell megoldanod ahhoz, hogy teljes legyen az összhang.

VÍZÖNTŐ

Önmagadnak is tartozol annyival, hogy rendesen befejezd azt, amit elkezdted. Természetesen ez mindenre vonatkozik, mind a félbehagyott tervek megvalósítására, mind a magánéletben meglévő rendezetlen ügyekre. Sok érdekes és fontos ismeretséget köthetsz, ezeknek egyike-másika tartós, gyümölcsöző barátsággá válhat.

HALAK

Erősen csábít a lehetőség, hogy kipróbáld a képességeidet. Úgy érzed, hogy erőd teljében vagy, meg kell hát mutatnod magadnak és másoknak, hogy mire vagy képes. Igazad van, mutasd meg! Azonban ne feledd, ha sokat tétovázol, elhalasztod a lehetőséget, azután pedig már késő a bánat. Most kedvező fordulatot vehet a szerelmi életed.

Csúnya bácsi

Pistike áll az utcán, mellette mozdulatlanul fekszik egy ember. A rosszcsont így kiáltozik:

– Úgy kellett, úgy kellett, káposztába hús kellett...

Arra megy egy néni, látja, mit csinál a kisfiú, s kérdőre vonja:

– Szegény, szerencsétlen ember leesett a létráról, te meg itt csúfolod, hogy úgy kellett neki?!

– Igen, úgy kellett, mert csúnyán beszélt velem – feleli Pistike.

– Miért, mit mondott?

– Azt, hogy ne rázd a létrát, te бүdös kö-lök!

Ügyes házaspár

– Hogy vagytok, Annuskám? Mivel foglalkoztok, hogy éltek? – kérdezi a rég nem látott Annustól a barátnője.

– Kitűnően, drágám! – hangzik a válasz.

– Én nyitottam egy halsütödét. Lajos meg, tudod, sebész, a mellettem lévő strandon szállkaeltávolítással foglalkozik!

Hívás

Malvin néni rémülten telefonál a tűzoltóságra.

– Halló, tűzoltóság? Ég a házam, jöjjenek gyorsan!

– Jó, de hogy jutunk el magához?

– Miért – kérdezi Malvin néni –, nincs már meg az a nagy piros kocsijuk?

Érdeklődés

Egy banktisztviselő meséli:

– A bankunkban az egyik ügyfél mér-gelődve megállapította, hogy túl keveset kamatozik a pénze. Azonnal kiveszem az egész összeget – kiáltott rám –, és elásom a pénzt a kertem végében!

A mellettem lévő ablaknál dolgozó kollé-gám kiszólt neki:

– Bocsásson meg, uram, szabad lenne tudnom a címét?

Egyszerű munka

Gugyerákné betelefonál a börtönbe:

– Halló, üdvözlöm, igazgató úr! Azért hí-vom, hogy megkérjem, legyen szíves a fér-jeemet egyszerűbb munkára fogni.

– Na de asszonyom, a zacskóragasztásnál nincs egyszerűbb munka!

– Zacskóragasztás? Nekem azt mondta, hogy egész éjjel alagutat ás.

Lakbér

A skót már két éve nem fizet lakbért. Megunja ezt a háziúr, és így fenyegeti meg:

– Nézze, adok három nap haladékat, de aztán kilakoltatom.

– Három nap? – tűnődik a skót. – Nem bánom. Akkor ez legyen karácsony, pün-kösd és húsvét első napja.

Tehetség

– Drágám, mit keres a hatéves gyerekünk a számítógépen?

– Vírust.

Álmaimban Amerika

– Halló, te vagy az, Saláta? Itt Padlizsán beszél. Öreg fiú, figyelj ide! Kéne nekem há-rommillió dinár. Tudnál kölcsönadni?

– Rendben, adok, ha visszajöttem Ame-rikából.

– Mikor utazol?

– Soha.

Stop

Fiatalember állít le egy kocsit az úton.

– Ne haragudjon, uram, nem vinné el a dzsekimet Szabadkáig – kérdi a sofórt.

– Szívesen, uram – feleli az autós –, de hogy kapja meg ott?

– Egyszerű: úgy, hogy én is benne mara-dok.

Hatékony nevelés

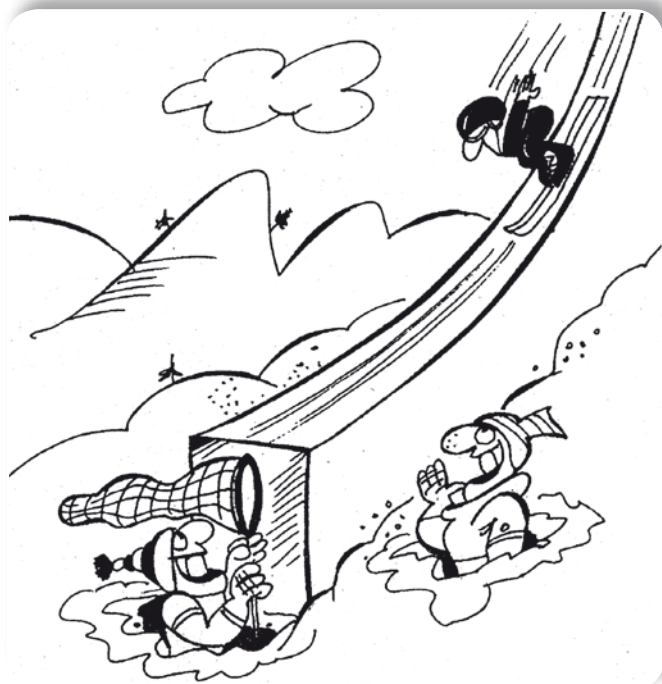
Pistikének azt tanítja a papája, hogy ha gyümölcsöt eszik, a magot mindig ki kell köpnie. Másnap az állatkertben, az orosz-lánketreznél a gyerek eltűnődik:

– Mondd, papa, ha az oroszlán megeszik egy embert, mindig kiköpi a gombokat?

Jogos kérdés

Öreg Volkswagen kanyarodik a benzinkúthoz. A karosszériája tele van pingálva nagy virágokkal. A benzinkutas derűsen nézi az autót, majd megkérdezi:

– Üzemanyagot töltsék, vagy locsoljam meg a virágokat?

– Most figyelj nagyon, indul a legnagyobb riválisunk!

– Tudod, Lacikám, én a biztonsági futás nagymestere vagyok...

Nem igazság!

Az utolsó padban két gyerek beszélget. A tanító megbünteti őket:

- Holnapra százszor írjátok le a neveteket!
- De, tanító úr, ez nem igazság! – háborog az egyik nebuló.
- Miért?
- Azért, mert az ő neve Fa Pál, az enyém meg Tóthkomlósfalussy Aladár.

Becsületes megtaláló

- Nagyon kedves öntől, uram, hogy viszahozta a sétapálcámat. Jutalmul magának adom. A gombja ezüst, úgyhogy a kereskedők minden bizonnyal szép pénzt adnak érte.
- Nem adnak, uram, pedig hat üzletben is felajánlottam megvételre.

Szórakozott hivatalnok

- A férj újságolvasás közben reggelizik. Egyszer csak kiszól a lapok mögül:
- Kérek még egy csésze kávé.
 - Mi az, drágám, ma nem mész be a hivatalba? – kérdi megrökönyödve a feleség.
 - A hivatalba? Te jó ég, azt hittem, már bent vagyok!

Különbőség

- Mi a különbség az itthoni és az afrikai vadászat között? – kérdezik a híres vadásztól.
- Nálunk, ha a lövés nem talál, a vad szalad el – feleli emberünk. – Afrikában hasonló esetben a vadásznak kell szaladnia.

Van, aki keres

- Jó napot kívánok. Önök keresnek új főpénztárost?
- Jó napot kívánok. Igen, mi keresünk. De ami azt illeti, keressük a régit is...

Segítőkészség

- A bolond felmászik a fára, de lejönni nem tud. Odamegy a másik bolond, feldob neki egy kötelet:
- Ezt kössd a derekadra, én meg majd lehúzlak...

Rovargyűjtemény

- A tanító felszólítja a gyerekeket, hogy a következő órára hozzanak rovarokat, mert azokról fognak tanulni.
- Pistike másnap beállít egy lompos pulival. A tanító bosszankodva megkérdi tőle:
- Ejnye, Pistike, hát te meg mit hoztál?
 - A tanító bácsi mondta, hogy hozzunk rovarokat.
 - De hiszen ez nem rovar!
 - De találni rajta!

Fókabőr

- Van minőségi, vízhatlan csizmájuk? – kérdi a vevő a cipőboltban.
- Van, uram, első osztályú, valódi fókabőr – feleli az eladó.
- Vízhatlan?
- De, uram, ha a fókabőr nem lenne vízhatlan, akkor a fókák mind teli lennének vízzel.

Vaddisznó

- Mondja, miért lőtt rá a társára? – kérdik Pacsmagot a hajtóvadászat után.
- Mert vaddisznónak néztem.
- És mikor vette észre, hogy nem vaddisznó?
- Amikor visszalótt.

Segédmunka

- A cirkuszi látogató megszólítja az egyik alkalmazottat:
- Mondja, maga az a híres oroszlánszelídítő?
 - Nem, kérem – feleli a férfi –, én csak a sórényüket fésülöm és a körmeiket pucolom.

Ló

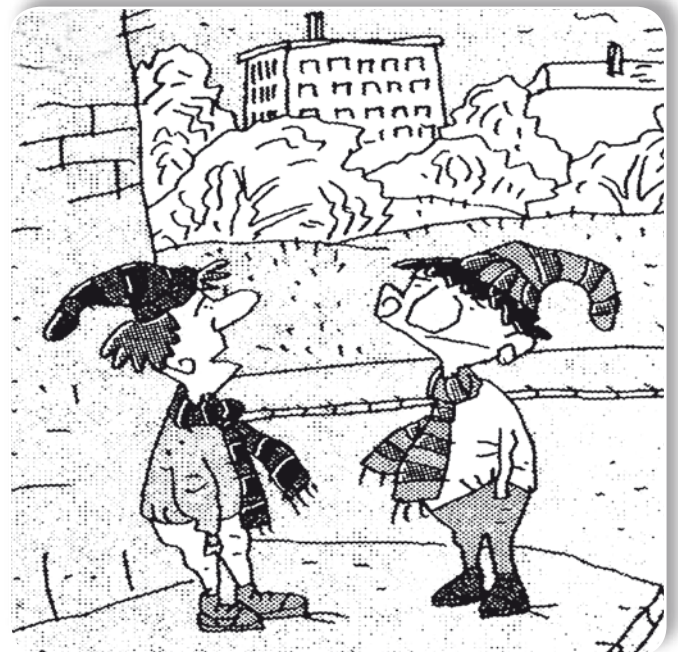
- Gyerekek, meg tudnátok mondani, milyen állat a ló? – kérdi a biológiatanárnő az osztályt.
- Lajoska jelentkezik:
- A ló mindkét végén veszélyes, a közepén meg kényelmetlen.

Ebéd előtt

- Egy kislány keservesen sír az utcán. Odamegy hozzá egy járókelő, hogy megvigasztalja.
- Mondd csak, kicsikém, miért sírsz? – kérdezi tőle.
 - Mert otthon mákos tészta lesz ebédre.
 - Hiszen az nagyon finom étel, hogyhogy nem szereted?
 - Én nagyon szeretem.
 - Akkor meg miért sírsz?
 - Mert nem tudom, hol lakunk!

- Számolom a Mikulásokat, papa, ez már a tizedik!

- Velem az idén nem fog szórakozni a Mikulás: leszerződöttem egy szaloncukor-behajtót!

Sakkparti élő bábuokkal a Zornička bácspetrőci találkozóján

Rendkívüli élményben volt részük mindazoknak a nézőknek és sakkreménységeknek, akik a közelmúltban részt vettek a bácspetrőci Jan Čajak Általános Iskolában megtartott Zornička-vetélkedőn. A szlovák nyelvű gyermeklap második ilyen jellegű találkozóján az aradaci, gložani, kovačicai, kulpini, szelencsai, silbaši, padinai, újvidéki és a helybeli iskola tanulói versenyeztek.

A szervezés kitűnő volt, az eredmények alakulását komputeren kísérhették az érdekeltek, s emellett még két játszmat élőben közvetítettek. A felsősök között Miroslav Majtan (Bácspetrőc) győzött, Milenko Adamov (Aradac), Daniel Petkovski (Kulpin) stb. előtt, az alsósok bajnoka pedig az aradaci Stefan Tadin, 2. Vladimir Zakić (Aradac), 3. Kristian Lenhart (Kovačica). A két csoport győztese megmérkőzött az abszolút elsőségért – méghozzá a helybeli diákokból alkotott élő bábuokkal –, s az idősebbik bizonyult jobbnak.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefex: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar SZÓ Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar SZÓ Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■